

پوپول

mongoDB

MongoDB
آشنایی با پایگاه داده سندگرا

مهندس معصومه ابهاشی
پوپول مرجع دانشگاه و مدرسه
www.pupuol.com

فهرست

مقدمه

فصل اول

معرفی MongoDB

فصل دوم

مفاهیم موجود در MongoDB

فصل سوم

شروع کار با MongoDB

فصل چهارم

پرس و جوها

فصل پنجم

Sharding

فصل ششم

Aggregation ها

فصل هفتم

ایندکس گذاری

فصل هشتم

مدیریت در پایگاد داده‌ی MongoDB

فصل نهم

Replication ها

ضمیمه‌ی یک

نصب MongoDB

ضمیمه‌ی دو

آشنایی با shell پایگاه داده

ضمیمه‌ی سه

Bson-

Wire Protocol-

Data Files-

Namespaces and Extents-

مقدمه

با احترام تقدیم به خانواده‌ی بزرگ علم و ادب

این نسخه با وجود کاستی‌های زیاد در خدمت شما عزیزان قرار گرفته است که امیدوارم روزنه‌ای باشد برای ورود به دنیای بزرگ پایگاه داده‌های سند گرا و ادامه‌ی راه نگارش نسخه‌های بالاتر و بهتر.

همانطور که هیچ نوشته‌ای خالی از عیب و ایراد نیست بنابراین بنده را مفتخر می‌نمایید اگر در یافتن کاستی و عیب‌های این نوشته مرا کمک نمایید

ما با تلاش سعی در رفع نواقص داریم تا بتوانیم نوشته‌ای در خور لیاقت شما عزیزان را به شما تقدیم نماییم

با تشکر

مصطفومه ابهامی

زمستان 91-92

فصل اول

معرفی MongoDB

mongoDB یک پایگاه داده قوی و منعطف و مقیاس پذیر است. این پایگاه داده توانایی scale out کردن و خیلی از ویژگی های پایگاه داده های رابطه ای مثل ایندکس گذاری و دامنه ای پرس و جوها و ذخیره سازی را دارا می باشد.

mongoDB به طور باور نکردنی پر ویژگی است. خیلی از ویژگی ها مثل built-in پشتیبانی کردن از MapReduce-style و MapReduce-style aggregation را دارا می باشد که بعدا در مورد هر کدام مطالبی را خواهیم آموخت.

mongoDB یک مدل داده ای pSend و دارای پیکربندی administratorDeveloper است

و همچنین دارای API های زبان های عمومی بوسیله shell و Driver ها و داده است.

mongoDB تلاش می کند که راه شما را به سوی برنامه نویسی بدون نگرانی از مشکل ذخیره داده ها تغییر بدهد

یک مدل داده ای غنی mongoDB

mongoDB یک پایگاه داده سندگرا است نه یک پایگاه داده ای رابطه ای. دلیل اصلی برای کنار گذاشتن دیتابیس های رابطه ای توانایی scale out بودن زبان mongoDB است اما سایر مزایاهای دیگر را نیز دارد.

ایده ای پایه در طراحی mongoDB جایگزین کردن مفهوم row با یک مدل انعطاف پذیرتر به نام document است سندگرایی امکان ایجاد سند های داخلی و آرایه ها را به کاربر می دهد

و همچنین scheme-less یا همون بدون شما بودن دیتابیس را نیز دارا می باشد.

Easy scaling

با توجه به سرعت رشد حجم داده ها و پیشروی در این تکنولوژی و حجم اطلاعاتی که در پایگاه داده نیاز به ذخیره سازی دارند برای اداره کردن این اطلاعات زیاد مدیریت جامعی احساس می شود.

چگونه پایگاه داده خود را مقیاس پذیر کنیم؟

برای مقیاس پذیر کردن پایگاه داده به دو گزینه می رسیم

(بزرگ کردن ماشین ها) scalling up-1

(پارتیشن بندی کردن در بین چندین ماشین) scalling out-2

از آنجایی که ایجاد ماشین بزرگ مقرر نیست همچنین نیاز به فضای بزرگتری دارد scalling out کردن توسعه پذیرتر و اقتصادی تر است که برای اضافه کردن و بالا بردن کارایی می توان یک سرور مناسب خوب خریداری کرد و به مجموعه خود اضافه کرد. (بعدها در این کتاب به این مجموعه کلستر نیز گفته می شود)

بر پایه ای scale out بودن طراحی شده است سندگرا بودن مدل داده ها این اجازه را می دهد که داده ها به طور جداگانه در روی چندین سرور پخش شوند که داده ها و لود کردن یک گروه را به تعادل می رسانند. توزیع مجدد دسته ها اتوماتیک است که این امکان را می دهد که برنامه نویسان بدون نگرانی از ذخیره داده ها روی برنامه نویسی تمرکز کند و برای افزایش ظرفیت داده ها تنها نیاز به تهیه یک سرور داشته باشند و به آسانی مشکل اینکه چگونه داده ها را ذخیره کنیم حل می شود.

ویژگی ها

مشکل است که ویژگی ها را در mongo چگونه بیان کنیم. در مقایسه با پایگاه داده های رابطه ای یا در مقایسه با دیگر پایگاه داده های سندگرای دیگر؟

خلاصه حرف این است که MongoDB واقعا خوب است و ابزارهای منحصر به فردی دارد که دیگر همراهی رقیش ندارند.

و پرس و جوهای سریع و یکتاپی و generic secondary indexes :Indexing و قابلیت compound geospatial indexing را به خوبی پشتیبانی می کند.

انباشتہ ی JavaScript

بجای ذخیره سازی رویه ها تولید کننده ها می توانند علاوه بر ذخیره سازی از توابع و `value` ها در سمت سرور استفاده کنند.

Aggregation

از `MapReduce` و دیگر ابزارهای `Aggregation` پشتیبانی می کند.

Fixed-size collections

دارای اندازه ثابتی `Capped collections` هستند که این ویژگی مفید است برای نوع مشخصی از داده ها مثل `logs`ها.

File storage

از یک پروتکل ساده برای ذخیره سازی داده ها استفاده می کند.

بعضی از ویژگی ها با پایگاه داده های رابطه ای مشترک است اما بعضی در `mongoDB` وجود ندارد مثل `join`ها یا تراکنش های پیچیده چند سطحی. زیرا پیاده سازی این ویژگی ها در سیستم های توزیع یافته مشکل است.

کارایی بالا بدون اتلاف سرعت

کارایی باورنکردنی هدف والای `mongoDB` است و از زمان طراحی به اجرا درآمده است که از پروتکل های سیمی باینری به عنوان مود اصلی برای فعل و انفعالات با سرور استفاده می کند.

اگرچه `mongoDB` خیلی قدر تمدن است و سعی در نگه داشتن خیلی از ویژگی های پایگاه داده های رابطه ای را داشته ولی انتخاب خوبی برای انجام هرچیزی که توسط پایگاه داده های رابطه ای انجام می شود نیست.

در هر زمانی ممکن است پردازش به صورت `offload` و منطقی سمت کلاینت انجام گیرد که این طراحی سبب بالا بردن کارایی `mongoDB` شده است.

علاوه بر راه اندازی سرور پایگاه داده نیاز به خیلی از مدیریت های ریز داریم اگر یک سرور master خاموش شود به صورت اتوماتیک یک سرور slave جایگزین سرور master می شود.

فلسفه‌ی مدیریت در MongoDB این است که سرور باید اداره شود تا حد امکان و پیکربندی اتوماتیک این اجازه را می دهد که کاربران اتصال‌شان را در صورت نیاز بالا ببرند.

فصل دوم

مفاهیم موجود در

MongoDB

در این فصل به بررسی مفاهیم موجود در MongoDB می پردازیم Document (سند) یک واحد پایه برای داده ها است و مفهومی شبیه ردیف در پایگاه داده های رابطه ای است

Collection (مجموعه) می توان برابر یک جدول بدون شما هست یک مثال از MongoDB می تواند یک گروه مستقل از پایگاه داده ها باشد که هر کدام مجموعه ها و دسترسی های خاص خود را دارد.

mongoDB از یک پوسته‌ی ساده‌ی JavaScript بوجود آمده است هر سند دارای یک کلید مخصوص "id" که در بین سند های یک مجموعه یکتا هست.

Documents

در جاوا اسکریپت سند ها به عنوان یک object بیان می شود

```
{ "greeting" : "hello!" }
```

در این سند ساده که محتوی یک کلید به نام greeting با ارزش hello! است اسناد می تواند پیچیده باشد مثل

```
{"greeting" : "hello!" , "number" : 3}
```

این مثال به خوبی چندین مفهوم را بیان می کند

1. ترکیب کلید و ارزش در سند به ترتیب هستند بنابراین دو سند زیر باهم تفاوت دارند

```
{"number" : 3, "greeting" : "hello!" }
```

{“greeting” : “hello!” , “number” : 3}

2. مقدارها درون یک سند ممکن است چندین نوع باشد مثلا در مثال بالا هم نوع رشته داریم و هم نوع عدد.

3. کلید ها باید دارای کاراکتر null باشند(0)

4. کلید های که با _ شروع می شوند به عنوان کلید های رزو شده مطرح می شوند اگرچه اجباری در این مورد وجود ندارد.

است بدین معنی که اسناد زیر باهم تفاوت دارند

{"foo" : 3}
{"foo" : "3"}

{"foo" : 3}
{"Foo" : 3}

نکته‌ی مهم و نهایی:

سندها در MongoDB نمی توانند شامل کلید های تکراری باشند. با این حساب سند زیر غیرقانونی است

{“greeting” : “hello!”, “greeting” : “hello word!”}

نام گذاری مجموعه ها

برای نام گذاری می توان از فرمت utf-8 با یکسری از محدودیت ها استفاده کرد

- 1- رشته‌ی خالی ("") نباشد
- 2- شامل کاراکتر null نباشد (\0)
- 3- نباید دارای پیشوند system باشد زیرا این نام گذاری برای مجموعه های سیستمی رزو شده است مانند system.users شامل یوزرهای پایگاه داده است.
- 4- مجموعه هایی که توسط کاربر تعریف می شود نباید شامل کاراکتر \\$ باشد

پایگاه داده

مجموعه ای از مجموعه ها تشکیل یک پایگاه داده را می دهد . هر پایگاه داده در فایل جداگانه با دسترسی های خاص خود ذخیره می شود.

قوانین نام گذاری پایگاه داده

- 1- نباید شامل رشته تهی ("") باشد
- 2- نباید دارای کاراکترهای ("") و . و \$ و / و \ و یا کاراکتر null باشد
- 3- باید از حروف کوچک استفاده شود
- 4- ماکریم نام پایگاه داده باید 64 بایت باشد

دیتابیس های رزو شده در mongoDB که می توانیم به آنها دسترسی مستقیم داشته باشیم شامل:

Admin

دیتابیس ریشه است که شامل authentication ها می باشد اگر یک یوزر به admin اضافه شود به طور اتوماتیک دسترسی برای authentication ها را به ارث می برد.

Local

این پایگاه داده دوباره ساخته نمی شود و برای ذخیره سازی هر مجموعه ای که باید روی یک سرور منفرد local باشد استفاده می گردد.

Config

در سمت sharded و ذخیره سازی اطلاعات در مورد shardها استفاده می شود.

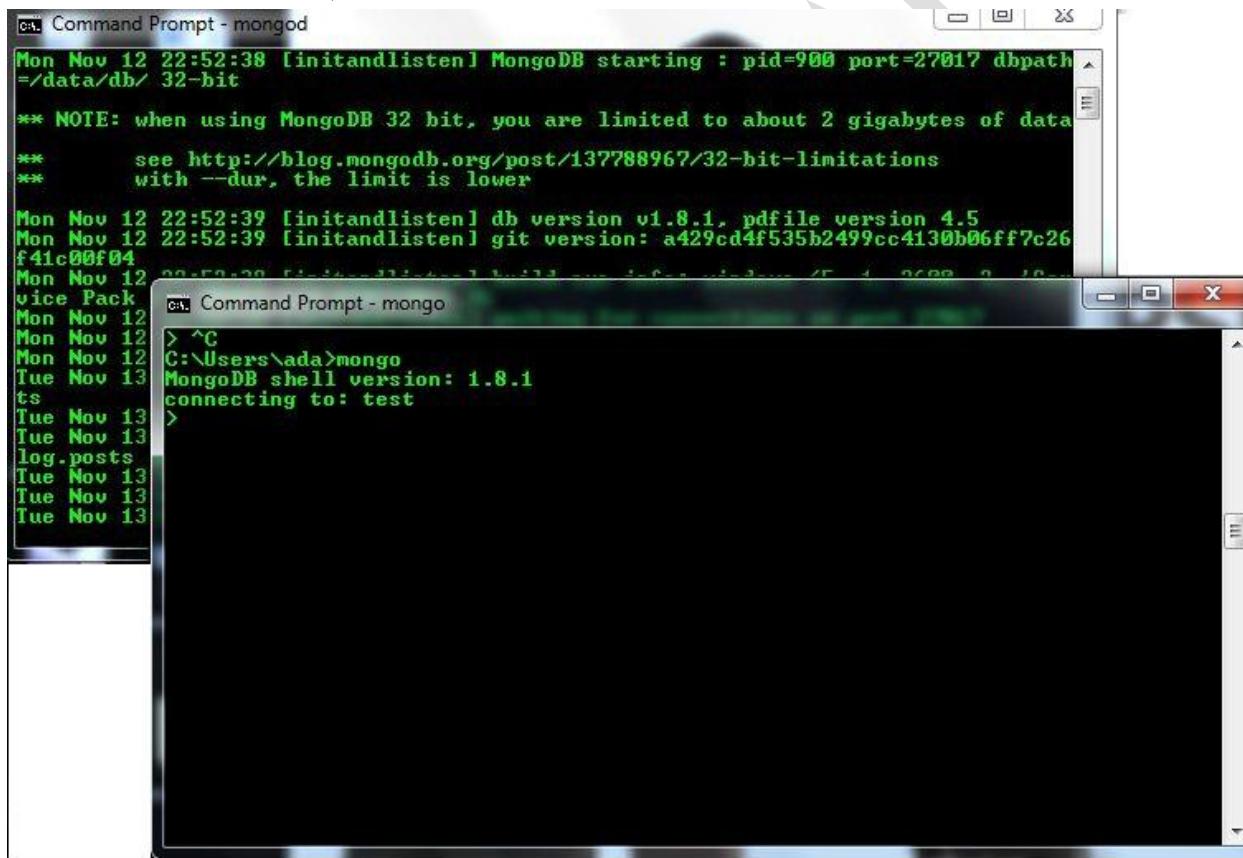
زمانی که اسم پایگاه داده را همراه با اسم مجموعه می نویسیم یک فضای نام جامعی را تولید می کنیم که namespace نام دارد برای مثال مجموعه `blog.post` در پایگاه داده `cms` وجود دارد که `cms.blog.post` یک فضای نام می شود که این فضای نام دارای طول حداقل 121 بایت و حداکثر 100 بایت باشد.

مشروع کار با MongoDB

مشروع كار با MongoDB

برای کار با پوسته MongoDB ابتدا وارد مسیری که MongoDB را نصب کرده ایم می شویم سپس در cmd دستور mongod را اجرا می کنیم تا سرور دیتابیس شروع بکار کند cmd دیگری را باز کرده و mongo می نویسیم به این نکته توجه کنید که همواره برای بستن سرور از کلید ترکیبی ctrl و c استفاده می نماییم

به صورت پیش فرض به پایگاه داده `test` متصل می شویم برای سوئیچ کردن به یک پایگاه داده ای دیگر از دستور

> use tutorial

switched to db tutorial

استفاده می کنیم برای مثال در دستور بالا به دیتابیس tutorial منتقل شده ایم

یک اتفاق جالب در mongoDB این است که ما به دیتابیس tutorial سوئیچ کرده ایم بدون اینکه آن را ایجاد کنیم. در حقیقت نیازی نیست که ما دیتابیس را ایجاد را کنیم زیرا دیتابیس و collection ها در موقع وارد کرده اولین document به صورت runTime ساخته می شوند

برای مثال فرض کنید که ما می خواهیم یک سند مثل سند زیر برای توصیف کاربر ایجاد کنیم

```
{username: "ashli"}
```

دستورات زیر را به ترتیب دنبال می کنیم

برای وارد کردن اولین سند خود به یک مجموعه نیاز داریم که با دستور زیر اولین مجموعه و اولین سند خود را ایجاد می کنیم

```
> db.users.insert({username: "ashli"})
```

اگر دقت کنیم پس از وارد کردن دستور و اجرای آن یک تاخیر ناچیزی را احساس می کنیم . این تاخیر ناشی از زمان لازم برای ایجاد دیتابیس و مجموعه و فضادهی به این دو در روی دیسک می باشد.

پس از درست وارد کردن سند با دستور زیر مطمئن می شویم که سند به درستی ذخیره شده است

```
> db.users.find()
```

پس از اجرا ، نوشته‌ی زیر در خروجی ظاهر می گردد

```
{ _id : ObjectId("4bf9bec50e32f82523389314") ,  
username : "smith" }
```

اگر دقت کنیم، خواهیم دید که یک `_id` به سند ما اضافه می شود که این شناسه حکم کلید اصلی را برای ما دارد. در حقیقت در زمان ایجاد هر سند، یک شناسه به سند ما به صورت خودکار اضافه می گردد. این شناسه در بین سندهای یک مجموعه، یکتاست.

برای اضافه کردن یک سند جدید به مجموعه‌ی خود طبق مراحل زیر داریم

```
> db.users.save({username: "jones"})
```

حالا باید در مجموعه‌ی ما دو سند وجود داشته باشد

```
> db.users.count()
```

2

برای مشاهده‌ی تمام اسناد موجود در مجموعه داریم:

```
> db.users.find()
```

```
{ _id : ObjectId("4bf9bec50e32f82523389314"), username : "ashli" }  
{ _id : ObjectId("4bf9bec90e32f82523389315"), username : "jones" }
```

همچنین با استفاده از دستور ساده زیر اقدام به انتخاب یک سند حاوی نام کاربری برابر `jones` در مجموعه‌ی مورد نظر می کنیم

```
> db.users.find({username: "jones"})
```

```
{ _id : ObjectId("4bf9bec90e32f82523389315"), username : "jones" }
```

بروز رسانی

در همه‌ی عملیات `update` نیاز به دو آرگومان داریم.

آرگومان اول که سند مورد نظر برای آپدیت را مشخص می کند و آرگومان دوم مشخص می کند چگونه سند خود را بروز کنیم

برای مثال قصد داریم برای کاربر `ashli` مورد `country` را نیز اضافه کنیم

```
> db.users.update({username: "ashli"}, {$set: {country: "Canada"}})
```

حال اگر دستور زیر را اجرا کنیم مشاهده می شود که به سند حاوی نام کاربری `ashli` موردی بنام `country` نیز اضافه شده است

```
> db.users.find({username: "ashli"})
{ "_id" : ObjectId("4bf9ec440e32f82523389316"),
"country" : "Canada", username : "ashli"}
```

حال اگر بخواهیم برای کاربر مورد نظر گزینه‌ی country را حذف کنیم کافی است

دستور زیر را اجرا نماییم

```
> db.users.update({username: " ashli "}, {$unset: {country: 1}})
```

برای ساختارهای پیچیده‌تر مانند ذیره سازی پروفایل یک کاربر که دارای لیستی از favorites است داریم :

```
{ username: " ashli ",
favorites: {
cities: ["Chicago", "Cheyenne"],
movies: ["Casablanca", "For a Few Dollars More", "The Sting"] }
}
```

همچنین می‌توان بجای از نو نوشتن سند از دستور زیر استفاده کرد

```
> db.users.update( {username: " ashli "},
{ $set: {favorites:
{
cities: ["Chicago", "Cheyenne"],
movies: ["Casablanca", "The Sting"]
}
}
})
```

برای مثال شما می‌خواهید کاربرانی را پیدا کنید که علاقه‌مندی هایش در movies باشد "Casablanca" است

```
> db.users.find({"favorites.movies": "Casablanca"})
```

نقطه (.) بین favorites و movies به موتور جستجو این دستور را می‌دهد که کلید favorites را پیدا کن که شامل کلید درونی movies با ارزش مساوی Casablanca باشد

برای مثال های بیشتر شما فرض کنید که با توجه به دانش خود می دانیم که هر کسی که Casablanca را دوست دارد به طور حتم the maltese falcon را نیز دوست دارد. برای بروزرسانی دیتابیس برای نمایش این واقعیت راه اول اینست که از عملگر \$set استفاده کنیم ولی برای استفاده ازین عملگر نیاز به دوباره نویسی آرایه movies داشته باشیم. راه حل دوم اینست که از دو عملگر \$push و \$addToSet استفاده کنیم. در حقیقت این دو عملگر عنصر جدیدی به آرایه اضافه می کند با این تفاوت که عملگر دوم از وارد کردن عنصر تکراری جلوگیری می کند. با اجرای دستور زیر داریم:

```
db.users.update( {"favorites.movies": "Casablanca"},  
{$addToSet: {"favorites.movies": "The Maltese Falcon"} },  
false,  
true )
```

آرگومان اول شرط برای پیدا کردن سند مورد نظر است. آرگومان دوم دستور اضافه کردن عنصر جدید و در مورد آرگومان سوم بعدا توضیح خواهیم داد و آرگومان چهارم این را مشخص می کند که این دستور یک multi-update می باشد.

حذف کردن داده

برای حذف کردن یک مجموعه بنام foo دستور زیر را وارد می نماییم

```
> db.foo.remove()
```

اپر نیاز داشته باشیم که زیرمجموعه‌ی خاصی از یک مجموعه را حذف نماییم با استفاده از دستور زیر اقدام به آن حذف آن سند یا زیرمجموعه می نماییم

```
> db.users.remove({"favorites.cities": "Cheyenne"})
```

باید توجه داشته باشیم که دستور remove مجموعه را حذف نمی کند بلکه تمام اسناد درون آن پاک می شوند. برای حذف کامل مجموعه با تمام index هایش از دستور drop استفاده می نماییم

```
> db.users.drop()
```

ایجاد مجموعه های بزرگ

یک مثال برای indexing این است که بطريق آن می توان به یک مجموعه تعداد زیادی اسناد به یک باره اضافه کرد مثلا در shell می توان با استفاده از دستور

```
for(i=0; i<200000; i++) {
  db.numbers.save({num: i});
}
```

به تعداد 200000 سند به مجموعه numbers اضافه کردیم (به دلیل اینکه shell از مفسر JavaScript پشتیبانی می کند پس دستور بالا قابل قبول است)

نتیجه...

```
> db.numbers.count()
200000

> db.numbers.find()
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac830a"), "num" : 0 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac830b"), "num" : 1 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac830c"), "num" : 2 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac830d"), "num" : 3 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac830e"), "num" : 4 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac830f"), "num" : 5 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8310"), "num" : 6 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8311"), "num" : 7 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8312"), "num" : 8 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8313"), "num" : 9 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8314"), "num" : 10 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8315"), "num" : 11 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8316"), "num" : 12 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8317"), "num" : 13 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8318"), "num" : 14 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8319"), "num" : 15 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac831a"), "num" : 16 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac831b"), "num" : 17 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac831c"), "num" : 18 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac831d"), "num" : 19 }
```

برای دیدن بقیه مجموعه کافیست بنویسیم

```
> it
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac831e"), "num" : 20 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac831f"), "num" : 21 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8320"), "num" : 22 }
...
...
```

همچنین با استفاده از دستور `$gt` و `$lt` که به ترتیب بیانگر (بزرگتر از) یا (کوچکتر از) است می‌توان پرس و جوهای زیر را داشته باشیم

```
> db.numbers.find( {num: {"$gt": 199995}} )
{ "_id" : ObjectId("4bfbf1dedba1aa7c30afcade"), "num" : 199996 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf1dedba1aa7c30afcadf"), "num" : 199997 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf1dedba1aa7c30afcae0"), "num" : 199998 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf1dedba1aa7c30afcae1"), "num" : 199999 }
```

```
> db.numbers.find( {num: {"$gt": 20, "$lt": 25}} )
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac831f"), "num" : 21 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8320"), "num" : 22 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8321"), "num" : 23 }
{ "_id" : ObjectId("4bfbf132dba1aa7c30ac8322"), "num" : 24 }
```

`Explain()`

برای آشنایی با `explain()` ابتدا با یک مثال شروع می‌کنیم

```
> db.numbers.find( {num: {"$gt": 199995}} ).explain()
```

اگر بالا را اجرا نماییم مشاهده می‌کنیم که نتایج زیر به ما برگردانده می‌شود

```
{
  "cursor" : "BasicCursor",
  "nscanned" : 200000,
  "nscannedObjects" : 200000,
```

اجرا دستور بدون ایندکس گذاری

```

    "n" : 4,
    "millis" : 171,
    "nYields" : 0,
    "nChunkSkips" : 0,
    "isMultiKey" : false,
    "indexOnly" : false,
    "indexBounds" : { }
}

```

ما می توانیم با استفاده از دستور زیر بروی کلید num خود ایندکس بگذاریم

```
> db.numbers.ensureIndex({num: 1})
```

دستور بالا ایندکس گذاری صعودی را روی کلید num در مجموعه num را ایجاد می کند. با استفاده از دستور getIndexes() مشخص می شود که ایندکس گذاری انجام گرفته شده است

```

> db.numbers.getIndexes()
[
{
  "name" : "_id_",
  "ns" : "tutorial.numbers",
  "key" : {
    "_id" : 1
  },
  {
    "_id" : ObjectId("4bfc646b2f95a56b5581efd3"),
    "ns" : "tutorial.numbers",
    "key" : {
      "num" : 1},
    "name" : "num_1"
  }
]

```

حال اگر دستور قبلی را اجرا نماییم مشاهده می کنیم که

```

> db.numbers.find({num: {"$gt": 199995 }}).explain()
{
  "cursor" : "BtreeCursor num_1",
  "indexBounds" : [

```

اجرای دستور پس از
ایندکس گذاری

```
[  
{  
  "num" : 199995},  
 {  
  "num" : 1.7976931348623157e+308}  
]  
],  
"nscanned" : 5,  
"nscannedObjects" : 4,  
"n" : 4,  
"millis" : 0  
}
```

مشاهده می شود که با ایندکس گذاری زمان پرس و جو از 171 میلی ثانیه به کمتر از 1 میلی ثانیه کاهاش پیدا کرده است.

مدیریت پایگاه داده

فصل چهارم

پرس و جوهای

همان طور که از قبل می دانیم برای نمایش هرچیزی که درون یک مجموعه است از دستور زیر استفاده می نماییم

> db.c.find()

دستور بالا تمام عناصر مجموعه `c` را برمی گرداند

حال اگر بخواهیم عناصر با `age=26` برگردانده شود کافی ست بنویسیم

> db.users.find({`"age"` : 27})

برای قرار دادن شروط چندتایی طبق زیر عمل می کنیم

Condition1 and condition2 and ...

> db.users.find({`"username"` : "joe", `"age"` : 27})

برای مشخص کردن کلیدهای برگشتی حاصل از جستجو کافی ست ارزش کلید مورد نظر را 1 کنیم

```
> db.users.find({}, {"username" : 1, "email" : 1})  
{  
  "_id" : ObjectId("4ba0f0dfd22aa494fd523620"),  
  "username" : "joe",  
  "email" : "joe@example.com"  
}
```

توجه داشته باشید که همواره کلید `_id` در صورت انتخاب کردن یا انتخاب نکردن در نتیجه ما ظاهر می شود

اگر بخواهیم همه کلید‌ها بجز کلید موردنظر برگشت داده شوند ارزش کلید موردنظر را 0 می‌کنیم

```
> db.users.find({}, {"fatal_weakness" : 0})
```

دستور زیر می‌تواند از ظاهر شدن id در نتایج جستجو جلوگیری کند

```
> db.users.find({}, {"username" : 1, "_id" : 0})  
{  
  "username" : "joe",}
```

شرط‌ها

عبارات مقایسه‌ای شامل موارد زیر است

```
"$lt", "$lte", "$gt", "$gte", <, <=,>, >=
```

```
> db.users.find({"age" : {"$gte" : 18, "$lte" : 30}})
```

دستور بالا کاربرانی را بر می‌گرداند که دارای رنج سنی بین 18 تا 30 سال هستند
همچنین دستور زیر که کاربرانی را که قبل از 01/01/2007 عضو شده‌اند را بر می‌گرداند

```
> start = new Date("01/01/2007")  
> db.users.find({"registered" : {"$lt" : start}})
```

برای انتخاب اسنادی که ارزشش (نام کاربری) برابر ارزش ورودی (جو) نیست از دستوری مشابه زیر استفاده می‌کنیم

```
> db.users.find({"username" : {"$ne" : "joe"}})
```

با هر نوع داده ای بکار برده می‌شود
Or queries

دو را برای انجام پرس وجوها با or وجود دارد اولین را استفاده از "\$in" که بروی یک کلید انجام می‌گیرد مانند مثال زیر که برنده‌گان مسابقه‌ی بخت آزمایی را در صوت داشتن یکی از بلیط‌های با شماره 3 و 5 و 8 را مشخص می‌کند

```
> db.raffle.find({"ticket_no" : {"$in" : [3, 5, 8]}})
```

همچنین می‌توان ازین عملگر بروی کلیدی با ارزش‌های متنوع استفاده نمود برای مثال:

```
> db.users.find({"user_id" : {"$in" : [12345, "joe"]}})
```

نکته) دو عبارت زیر برابرند

{ticket_no : 725} == {ticket_no : {\$in : [725]}}

نقطه‌ی مقابل عملگر \$in عملگر \$nin می‌باشد

> db.raffle.find({"ticket_no" : {"\$nin" : [3, 5, 8]}})

راه حل دوم در بکارگیری or در شرط‌ها استفاده از "\$or" است

> db.raffle.find({"\$or" : [{"ticket_no" : 3}, {"winner" : true}]})

و یا

> db.raffle.find({"\$or" : [{"ticket_no" : {"\$in" : [3, 5, 8]}}, {"winner" : true}]})

\$not

برای مثال فرض کنید که ما نیاز به کاربرانی داریم که داری id_num برابر اعداد 2 و 3 و 4 و 5 و 7 و 8 و 9 و ... هستند در ابتدا باید کاربرانی را که دارای id_num برابر اعداد 1 و 6 و 11 و 16 و ... هستند را جدا کنیم و بقیه کاربران را نمایش دهیم از آنجایی که کاربران جدا شده دارای شناسه‌ی mod[5,1] هستند بدین سان عمل می‌نماییم

> db.users.find({"id_num" : {"\$not" : {"\$mod" : [5, 1]}}})

نکات)

1- شروط چندتایی قابلیت اجرا روى یک کلید را دارند اما بروزرسانی چندتایی قابلیت اجرا بروی یک کلید را ندارد برای مثال دستور زیر نامعتبر است زیرا همزمان دوبار کلید age را تغییر می‌دهد که غیرقابل قبول است

{"\$inc" : {"age" : 1}, "\$set" : {age : 40}}

نوع‌های خاص در پرس و جو‌ها

تا اینجا با نوع‌های متنوعی آشنا شده‌ایم که در اسناد بکار گرفته شده‌اند اما بعضی ازین نوع‌ها در پرس و جوهار فشار متمازی دارند که با آنها آشنا می‌شویم

Null

به عنوان یک بیت ناآشنا عمل می کند برای مثال اگر یک مجموعه با اسناد زیر داشته باشیم
آنگاه

```
{ "_id" : ObjectId("4ba0f0dfd22aa494fd523621"), "y" : null }
{ "_id" : ObjectId("4ba0f0dfd22aa494fd523622"), "y" : 1 }
{ "_id" : ObjectId("4ba0f148d22aa494fd523623"), "y" : 2 }
```

جواب پرس و جوی زیر

```
> db.c.find({"y" : null})
```

```
{ "_id" : ObjectId("4ba0f0dfd22aa494fd523621"), "y" : null }
```

مقدار سندی را برمی گرداند که دارای y با ارزش null است

null علاوه بر اینکه مقادیر null را برمی گرداند مقادیری که وجود ندارند را نیز

برمیگرداند اگر پرس و جوی زیر را روی مجموعه‌ی بالا انجام دهیم داریم:

```
> db.c.find({"z" : null})
```

```
{ "_id" : ObjectId("4ba0f0dfd22aa494fd523621"), "y" : null }
```

```
{ "_id" : ObjectId("4ba0f0dfd22aa494fd523622"), "y" : 1 }
```

```
{ "_id" : ObjectId("4ba0f148d22aa494fd523623"), "y" : 2 }
```

حال اگر بخواهیم کلید را جستجو کنیم که دارای مقدار null است و همچنین وجود دارد از

عملگر "\$exist" استفاده می کنیم

```
> db.c.find({"z" : {"$in" : [null], "$exists" : true}})
```

عبارات منظم

Perl Compatible Regular Expression (PCRE) MongoDB

برای بررسی عبارات منظم استفاده می کند

بنابراین هر سینتکسی که در PCRE مجاز است در MongoDB نیز مجاز است

ما می توانیم عبارات منظم خود را در پوسته‌ی جاوا اسکریپت ابتدا امتحان کنیم سپس در

پرس و جوهای خود از آنها استفاده کنیم که این کار به ما اطمینان خاطر را درمورد درستی

عبارتمندانه می دهد

برای مثال ما می خواهیم همه‌ی کاربرانی را که دارای اسم joe یا Joe هستند را پیدا کنیم

در این حالت می توانیم از یک عبارت منظم استفاده کنیم که به کوچکی یا بزرگی حروف

حساس نیست مانند مثال زیر

```
> db.users.find({"name" : /joe/i})
```

استفاده از فلگ i در عبارات منظم مجاز است ولی نیاز نیست حال اگر بخواهیم فقط نام

کاربرانی را که مشابه Joey هستند را پیدا کنیم کافی است عبارت منظم را به صورت شکل

زیر تصحیح کنیم

```
> db.users.find({"name" : /joey?/i})
```

```

> use myblog
switched to db myblog
> db.users.find()
{
  "_id" : ObjectId("50a12ce4931755a9d256b2d7"),
  "name" : "ashli"
}
> db.users.find({ "name" : /ashli?/i })
{
  "_id" : ObjectId("50a12ce4931755a9d256b2d7"),
  "name" : "ashli"
}
> db.users.find({ "name" : /ashli?/i })
{
  "_id" : ObjectId("50a12ce4931755a9d256b2d7"),
  "name" : "ashli"
}
> db.users.find({ "name" : /ashli?/i })
{
  "_id" : ObjectId("50a12ce4931755a9d256b2d7"),
  "name" : "ashli"
}
  
```

همچنین می توانیم عبارت منظم را با خودش مقایسه کنیم بدین صورت که ابتدا آن را وارد پایگاه داده می کنیم

```

> db.foo.insert({"bar" : /baz/})
> db.foo.find({"bar" : /baz/})
{
  "_id" : ObjectId("4b23c3ca7525f35f94b60a2d"),
  "bar" : /baz/
}
  
```

آرایه ها

پرس و جو بر روی آرایه ای از عناصر بسیار آسان می باشد بدین صورت که عناصر درون آرایه بطوری رفتار می کنند که هر کدام ارزشی از یک کلید کلی هستند

```
> db.food.insert({"fruit" : ["apple", "banana", "peach"]})
```

در اینجا کلید fruit شامل آرایه ای از میوه های apple,banana,peach هست

```
> db.food.find({"fruit" : "banana"})
```

نتیجه ی پرس و جوی بالا برگشت سند بالا است
دقت داشته باشیم که سند بالا برابر با سند غیرقانونی زیر نیست

```
{"fruit" : "apple", "fruit" : "banana", "fruit" : "peach"}
```

\$all

اگر بخواهیم آرایه هایی با عناصر بیش از یک عدد را با هم مقایسه کنیم از عملگر **\$all** استفاده می نماییم
فرض کنید مجموعه **ی زیر را داریم**

```
> db.food.insert({"_id" : 1, "fruit" : ["apple", "banana", "peach"]})
> db.food.insert({"_id" : 2, "fruit" : ["apple", "kumquat", "orange"]})
> db.food.insert({"_id" : 3, "fruit" : ["cherry", "banana", "apple"]})
```

ما به دنبال اسنادی هستیم که دارای دو عنصر **banana** و **apple** هستند

```
> db.food.find({fruit : {$all : ["apple", "banana"]}})
{"_id" : 1, "fruit" : ["apple", "banana", "peach"]}
{"_id" : 3, "fruit" : ["cherry", "banana", "apple"]}
```

همانطور که مشاهده می شود ترتیب مهم نیست در سند اول **apple** قبل از **banana** آمده است ولی در سند دوم بعد از **banana** آمده است
توجه!!!

{fruit : 'apple'} == {fruit : {\$all : ['apple']}}

دو سند بالا با هم برابرند و مقدار برابری را بر می گردانند

باید دقت داشته باشیم که در پری وجوهایمان تعداد عناصر آرایه را بدرستی وارد کنیم و از کم و زیاد وارد کردن پرهیز کنیم

```
> db.food.find({"fruit" : ["apple", "banana", "peach"]})
```



```
> db.food.find({"fruit" : ["apple", "banana"]})
```



```
> db.food.find({"fruit" : ["banana", "apple", "peach"]})
```


اگر قرار باشد برای یک عنصر خاصی از آرایه پرس و جو بنویسیم از ایندکس استفاده می نماییم برای مثال اگر بدنبال عنصر سوم از آرایه هستیم می نویسیم `key.index`

```
> db.food.find({"fruit.2" : "peach"})
```

\$size

یک شرط کاربردی در استفاده از آرایه ها شرط بروی اندازه ی یک آرایه است

```
> db.food.find({"fruit" : {"$size" : 3}})
```

نمی توانیم \$size را با دیگر \$condition ها مانند "\$gt" ترکیب کنیم اما می توانیم با اضافه کردن یک کلید size به آرایه این کمبود را جبران کنیم
هرگاه که ما یک عنصر به آرایه اضافه می کنیم به کلید size یک واحد اضافه می شود

```
> db.food.update({"$push" : {"fruit" : "strawberry"}, "$inc" : {"size" : 1}})
```

حال می توانیم پرس و جوی زیر را اجرا کنیم

```
> db.food.find({"size" : {"$gt" : 3}})
```

\$slice operator

فرض کنید که در مجموعه blog.post می خواهیم 10 تا comment اول را برگردانیم
برای این کار از عملگر \$slice استفاده می نماییم

```
> db.blog.posts.findOne(criteria, {"comments" : {"$slice" : 10}})
```

به همین ترتیب اگر بخواهیم 10 عنصر آخر را برگردانیم داریم:

```
> db.blog.posts.findOne(criteria, {"comments" : {"$slice" : -10}})
```

برای برگرداندن عناصر میانی نیاز به یک آفست(نقطه ی شروع) و تعداد عناصر برگشتی داریم

```
> db.blog.posts.findOne(criteria, {"comments" : {"$slice" : [23, 10]}})
```

این دستور 23 عنصر اول را نادیده می‌گیرد و از عنصر 24 تا 34 را برمی‌گرداند
نکته‌ی مهم در مورد این عملگر این است که بقیه‌ی کلیدها نیز برگردانده می‌شوند
برای مثال ما یک سند با نام **posts** که حاوی کلیدهای زیر است را ایجاد کرده‌ایم

```
> db.blog.posts.insert({ "title": "my blog post", "content": "...", "comments": [ { "name": "masume", "content": "nice blog" }, { "name": "john", "content": "best" } ] })
> db.blog.posts.find()
{ "_id": ObjectId("50a20a26ca709095664bf756"), "title": "my blog post", "content": "...", "comments": [
  {
    "name": "masume",
    "content": "nice blog"
  },
  {
    "name": "john",
    "content": "best"
  }
] }
```

با اجرای پرس و جوی نتیجه‌ی زیر برگشت داده شده است

```
> db.blog.posts.findOne( {}, { "comments": { "$slice": -1 } })
{
  "_id": ObjectId("50a20a26ca709095664bf756"),
  "title": "my blog post",
  "content": "...",
  "comments": [
    {
      "name": "john",
      "content": "best"
    }
  ]
}
```

همانطور که دیدیم بقیه‌ی کلیدها نیز در خروجی نمایش داده شدند.

پرس و جو ها در Embedded documents
 برای طرح پرس و جو از embedded document ها دو روش کلی وجود دارد
 پرس و جو بروی کل سند یا پرس و جو بروی یک کلید منفرد
 برای مثال پرس و جو بروی یک سند embedded مانند مثال زیر

```
{
  "name" : {
    "first" : "masume",
    "last" : "ebhami"
  },
  "age" : 22
}
```

می تواند بصورت زیر باشد

```
> db.people.find({"name" : {"first" : "masume", "last" : "ebhami"}})
```

حال اگر masume بخواهد کلید middle name را نیز به سند خود اضافه کند دیگر دستور بالا جواب نخواهد داد همچنین این نوع پرس و جو به ترتیب کلیدها نیز حساسیت نشان می دهد بنابراین ترتیب زیر برای برگرداندن سند بالا ترتیب درستی نیست

```
{"last" : "Schmoe", "first" : "Joe"}
```

راه حل؟

با استفاده از کلید و ارزش مورد نظر می توانیم مشکلات پرس و جوی قبلی را حل کنیم
 به مثال زیر دقت کنید

```
> db.people.find({"name.first" : "masume", "name.last" : "ebhami"})
```

حال مجموعه‌ی زیر را در نظر بگیرید

```
{
  "content" : "...",
  "comments" : [
    {
      "author" : "joe",
      "score" : 3,
      "comment" : "nice post"
    },
    {
      "author" : "mary",
      "score" : 6,
      "comment" : "terrible post"
    }
  ]
}
```

نمی توان پرس و جوی زیر را داشته باشیم زیرا همه‌ی کلید‌ها مقایسه نشده‌اند و کلید match در پر سو جوی زیر comments نشده است

```
db.blog.find({"comments" : {"author" : "joe", "score" : {"$gte" : 5}}})
```

همچنین نمی توانیم پرس و جوی زیر را داشته باشیم زیرا این پرس و جو سندی را که زودتر نمایش داده شده را برمی‌گرداند و مقدار Joe را از سند اول و مقدار 6 را از سند دوم بر می‌گرداند

```
db.blog.find({"comments.author" : "joe", "comments.score" : {"$gte" : 5}})
```

پرس و جوی درست در زیر نمایش داده شده است

```
> db.blog.find({"comments" : {"$elemMatch" : {"author" : "joe", "score" : {"$gte" : 5}}}})
```

استفاده از عملگر \$elemMatch این امکان را می‌دهد که محتویات درون سند خود را گروه بندی کنیم و برای زمانی که چندین کلید درون embedded document در حال مقایسه است استفاده می‌شود

\$where

بیشترین کاربرد از این عملگر برای مقایسه‌ی دو کلید در یک سند است. برای مثال اگر ما یک لیست از آیتم‌هارا داشته باشیم و بخواهیم اسنادی که دارای مقدار مساوی هستند را پیدا کنیم طبق مثال زیر عمل می‌نماییم

```
> db.foo.insert({"apple" : 1, "banana" : 6, "peach" : 3})
```

```
> db.foo.insert({"apple" : 8, "spinach" : 4, "watermelon" : 4})
```

حال در سند بالا می‌خواهیم سندی را که در آن watermelon و spinach دارای مقدار مساوی هستند را برگردانیم. برای این کار از دستور \$where استفاده می‌کنیم که شامل متدهای java script است

```
> db.foo.find({"$where" : function () {
...   for (var current in this) {
...     for (var other in this) {
...       if (current != other && this[current] == this[other]) {
...         return true;
...       }
...     }
...   }
...   return false;
}}
```

... }});

اگر مقدار `true` برگردانده شود قسمتی از مجموعه جواب در سند وجود دارد و اگر مقدار `false` برگردانده شود سند دارای کلیدهای مساوی نبوده است
همانطور که دیدیم ما از یک تابه استفاده کردیم که می توانیم بجای آن از یک رشته پرس و جو استفاده نماییم
بدین ترتیب دو پرس و جوی زیر یکسان خواهند بود

```
> db.foo.find({"$where" : "this.x + this.y == 10"})  
> db.foo.find({"$where" : "function() { return this.x + this.y == 10; }"})
```

فصل پنجم

Sharding

Sharding

شاره دارد به پردازش از طریق چندبخش کردن اطلاعات و ذخیره کردن هر بخش در یک ماشین جداگانه در بعضی مواقع از پارتبیشن بنده برای توصیف این مفهوم نیز استفاده می شود.

با بخش کردن اطلاعات مدیریت و ذخیره سازی اطلاعات بزرگ بدون نیاز به ماشین های بزرگ و قدرتمند امکان پذیر است.

Shard کردن بصورت دستی تقریبا در بیشتر دیتابیس ها انجام می گیرد. زمانی که یک application حاوی چندین اتصال به سرور های پایگاه داده ای جداگانه است که هر کدام به طور کامل مستقل از هم هستند در این حالت به مدیریت پیچیده برای ذیره سازی داده های گوناگون بروی سرور های متفاوت و همچنین طرح پرس و جوها بروی سرور مناسب برای برگرداندن جواب نیاز داریم البته این شیوه اجرایی است اما در دسر زیاد دارد.

از مزیت shard کردن بصورت اتوماتیک بهره دار است که بسیاری از در دسر های shard کردن را از بین برده است

AutoSharding

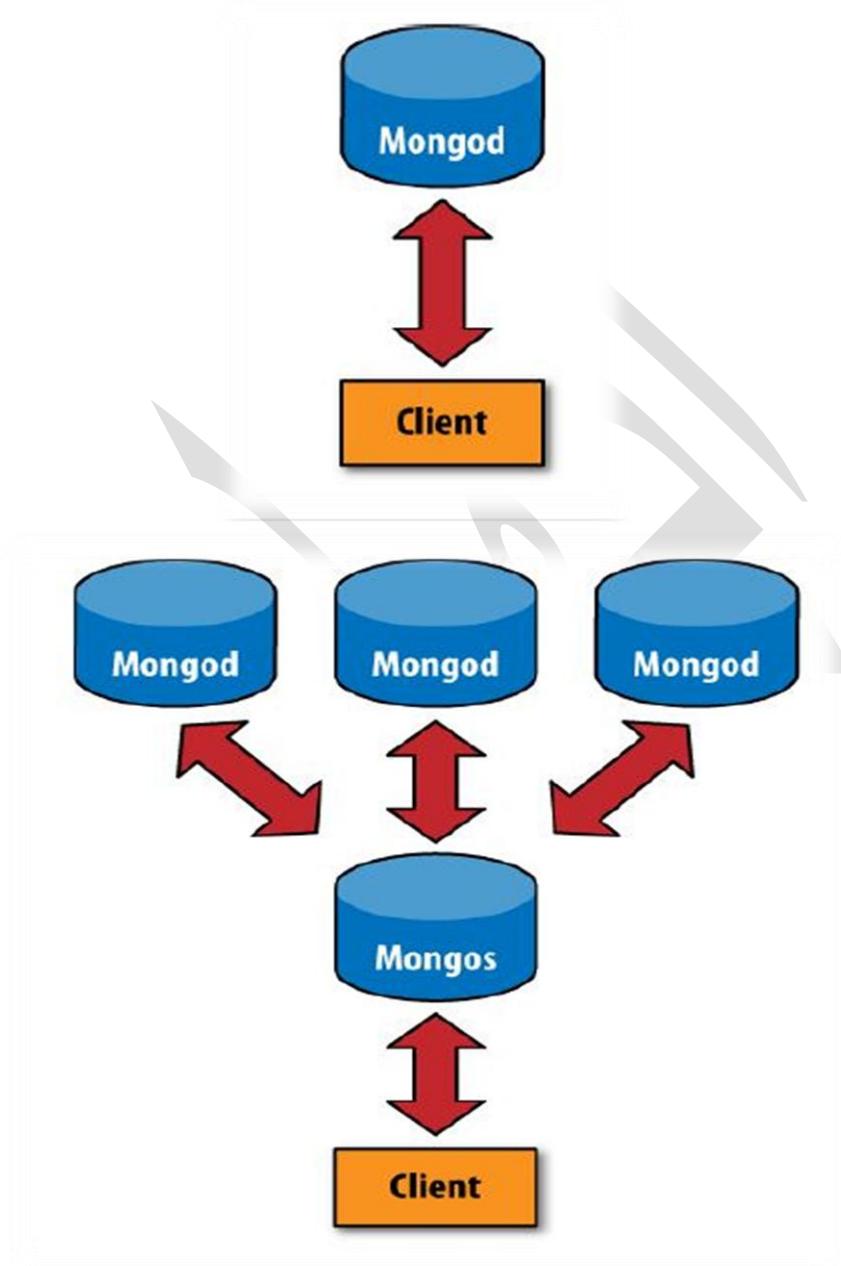
مفهوم sharding در mongo به این معنی است که مجموعه ها به تکه های کوچکتر بنام chunks تقسیم می شوند

این chunk ها در سراسر shard ها پخش می شوند که هر shard مسؤول یک زیر بخشی از کل دیتاها است بنابراین با استفاده از یک پردازش مسیریابی که mongos نام دارد

عملیات sharding انجام می گیرد

مسیریاب مکان همه ای داده ها را می داند بنابراین زمانی یک application به آن وصل می شود می تواند درخواست هایش را مانند درخواست های معمولی به یک دیتابیس MongoDB بدهد

با توجه به دو شکل زیر در میابیم که در شکل اول از sharding استفاده نشده است و کاربر به طور مستقیم به دیتابیس وصل است اما در شکل دوم با استفاده از mongos عمل sharding انجام گرفته است که سیستم در کل طوری رفتار می کند که شبیه بدون sharding کاربر با پایگاه داده تعامل دارد

کی از shard کردن استفاده می کنیم؟

1- زمانی که فضای دیسک بروی ماشین فعلی کم بیاد

2- زمانی که نیاز به نوشتن سریه داده ها داریم

3- زمانی که می خواهیم یک قسمت بزرگی از داده هارا در حافظه نگهداری کنیم
در حقیقت ما می توانیم ابتدا shading را نکنیم و بعدا در صورت نیاز از sharding استفاده کنیم

Shard کردن

برای shard کردن ابتدا یک کلید از مجموعه انتخاب می کنیم که بر حسب آن کلید داده ها را جدا می کنیم این کلید shard key نام دارد با یک مثال بیشتر به این موضوع می پردازیم:

فرض کنید که یک مجموعه حاوی اسناد داریم که اطلاعات اشخاص را نگهداری می کند

اگر shard key ما بر اساس نام اشخاص باشد در این صورت یک shard می تونه

اسامی رو که با A-F شروع میشه رئ نگهداری کنه یک shard اسامی رو که با G-P و آخری شامل اسامی که با Q-Z شروع میشه رو نگهداری بکنه

فرض کنید که یک مجموعه داریم که log هارو نگهداری می کند و ما می خواهیم که آن را shard کنیم اگر ما عمل shardign shard key را اجرا کنیم و به mongoDB بگوییم که از

به عنوان shard key استفاده کند در این حال ما فقط یک shard timestamp روی همه

ی داده هایمان داریم و با وارد کردن داده ها همه ی آنها به یک shard واحد می روند

چنانچه یک shard دیگر اضافه کنیم در این حالت مجموعه به دو قسمت تقسیم خواهد شد که

shard key chunks نام دارد که یک chunk حاوی اسنادی است که در رنج ارزش

هستند مثلا در یک chunk حاوی اسناد در رنج timestamp بین - ∞ تا ∞ و یک chunk حاوی اسناد در رنج timestamp بین 2010 june 27 تا ∞ + است

Sharding چه تاثیری روی عملیات دارد؟

به عنوان یک end user نمی توانیم تفاوتی بین یک مجموعه shard شده و یک مجموعه shard نشده ببینیم

فرض کنید که همون مجموعه اشخاص را داریم که بر حسب اسم shard شده است که سه تا

shard در رنج A تا Z داریم که در اینصورت پرس و جوهای متفاوت به روش های

متقاوی اجرا خواهند شد

```
db.people.find({"name" : "Susan"})
```

این پرس و جواب به طور مستقیم به shard حاوی اسامی شروع شونده با Q-Z خواهد فرستاد و جواب را به کاربر بر می گرداند

```
db.people.find({"name" : {"$lt" : "L"}})
```

در اینصورت به shard های A-F و G-P مراجعه می شود

```
db.people.find().sort({"email" : 1})
```

mongos پرس و جو را به همه‌ی shard‌ها می‌فرستد و سپس نتایج را با هم مرتب سازی ادغامی می‌کند و به عنوان یک نتیجه‌ی واحد بر می‌گرداند

```
db.people.find({"email" : "joe@example.com"})
```

در اینصورت این پرس و جو به صورت پشت سر هم به همه‌ی chunk‌ها فرستاده می‌شود تا نتیجه‌برگردانده شود

عملیات sharding

دو مرحله برای عملیات shard وجود دارد

Sharding در اساس شامل سه جزء است در ارتباط با هم عمل می‌کنند

Shard

یک محفظه‌ای که زیرمجموعه‌هایی از داده‌های یک مجموعه را نگهداری می‌کند همچنین یک سرور mongod یا یک مجموعه‌ی المثلثی است اگر هم در یک shard چندین سرور وجود داشته باشد باز یک سرور اصلی است و سرورهای دیگر نیز شامل همان داده‌ها هستند

Mongos

یک پردازش مسیریابی است که در همه‌ی توزیع‌های mongo وجود دارد که در اصل یک درخواست مسیریابی و جواب‌های جمعی است

Config server

پیکربندی کلاسترها را ذخیره می‌کند. کدام داده در کدام shard است. چون mongos هیچ چیزی را بطور همیشگی ذخیره نمی‌کند به مکانی نیاز داریم که پیکربندی shard‌ها را نگهداری کند

در ابتدا باید پیکربندی سرور و mongos را انجام بدیم در ابتدای سرور را Config می‌کنیم زیرا برای mongos به آن نیاز داریم

برای Config سرور قبل از همه‌ی عملیات از قبیل mongod شروع می‌کنیم

```
$ mkdir -p ~/dbs/config
```

```
$ ./mongod --dbpath ~/dbs/config --port 20000
```

که ان پیکربندی به فضا یا منابع زیادی نیاز ندارد (فضایی حدود 1 کیلو بایت در هر 200 مگا بایت از اطلاعات واقعی)

حال به mongos نیاز داریم که عملیات مسیریابی در اتصالات را انجام دهد که این عملیات مسیریابی نیاز دراد که بداند Config server کجاست

```
$ ./mongos --port 30000 --configdb localhost:20000
```

اضافه کردن یک shard در حقیقت shard یک نمونه از mongod است

```
$ mkdir -p ~/dbs/shard1
$ ./mongod --dbpath ~/dbs/shard1 --port 10000
```

حال ما به mongos متصل شده ایم و می توانیم shard خود را به کلاسترمان اضافه کنیم برای اطمینان ازینکه به mongos متصل شده ایم:

```
$ ./mongo localhost:30000/admin
MongoDB shell version: 1.6.0
url: localhost:30000/admin
connecting to localhost:30000/admin
type "help" for help
```

برای اضافه کردن shard داریم :

```
> db.runCommand({addshard : "localhost:10000", allowLocal : true})
{
  "added" : "localhost:10000",
  "ok" : true
}
```

کلید allowLocal فقط این ضرورت را دارد که بیان می کند shard ما روی localhost است

Sharding Data

فرض کنید که می خواهیم مجموعه‌ی bar را در دیتابیس foo بر حسب کلید _id shard کنیم در ابتدا sharding را برای دیتابیس foo فعال می کنیم

```
> db.runCommand({"enablesharding" : "foo"})
```

کردن دیتابیس مجموعه‌ها را در shard های مختلف ذخیره می کند که برای shard کردن یک مجموعه این عمل پیشنباز است.

به یکباره می توانیم از ابتدای یک مجموعه را بوسیله‌ی دستور shardcollection مجموعه را shard کنیم

```
> db.runCommand({"shardcollection" : "foo.bar", "key" : {"_id" : 1}})
```

حال ما مجموعه را بر حسب _id shard کرده ایم. حال اگر داده اضافه کنیم بصورت خودکار داده‌ها با توجه به _id در shard های مربوطه قرار می گیرد

فصل ششم

Aggregation

ابزارهای زیادی را برای aggregation فراهم ساخته است از شمارش ساده اسناد درون یک مجموعه گرفته تا آنالیز داده های پیچیده با استفاده از mapreduce

Count

ساده ترین ابزار aggregation که تعداد اسناد درون یک مجموعه را برمی گرداند

```
> db.foo.count()
0
> db.foo.insert({"x" : 1})
> db.foo.count()
1
```

علی رغم سایز یک مجموعه عملیات شمارش با سرعت زیادی انجام می گیرد همچنین می توانیم یک پرس و جو به count بدهیم تا نتیجه را برگرداند

```
> db.foo.insert({"x" : 2})
> db.foo.count()
1
> db.foo.count({"x" : 1})
1
```

Distinct

این دستور همه ی مقدار های متقاوت برای کلید داده شده را برمی گرداند که باید یک مجموعه و یک کلید به عنوان ورودی به این دستور داده شود مانند مثال زیر:

```
> db.runCommand({"distinct" : "people", "key" : "age"})
```

فرض کنید مجموعه زیر را با اسناد داده شده داریم

```
{"name" : "Ada", "age" : 23}
{"name" : "ashli", "age" : 30}
{"name" : "john", "age" : 25}
{"name" : "Andy", "age" : 30}
```

حال نتیجه ی دستور بالا بروی این مجموعه به قرار زیر است

```
> db.runCommand({"distinct" : "people", "key" : "age"})
{"values" : [20, 35, 60], "ok" : 1}
```

Group

اگر با زبان های sql آشنایی داشته باشد باید بگوییم که group در mongo شبیه group در sql است.

Group این اجازه را می دهد که مجموعه ای خود را به زیرگروههای جداگانه بر حسب مقدار کلید انتخابی تقسیم بندی کنیم

برای مثال فرض کنید که ما سایتی داریم که موجودی را هر چند دقیقه یکبار از ساعت 10 صبح تا 4 عصر ثبت می کند و همواره آخرین موجودی را نگهداری می کند حال اگر بخواهیم مقدار آخرین موجودی در 30 روز قبل را مشاهده کنیم با گروه بندی کار ما آسان تر می شود

```
{"day" : "2010/10/03", "time" : "10/3/2010 03:57:01 GMT-400", "price" : 4.23}
{"day" : "2010/10/04", "time" : "10/4/2010 11:28:39 GMT-400", "price" : 4.27}
{"day" : "2010/10/03", "time" : "10/3/2010 05:00:23 GMT-400", "price" : 4.10}
{"day" : "2010/10/06", "time" : "10/6/2010 05:27:58 GMT-400", "price" : 4.30}
{"day" : "2010/10/04", "time" : "10/4/2010 08:34:50 GMT-400", "price" : 4.01}
```

ما می خواهیم لیست آخرین موجودی هر روز را مشاهده کنیم مانند زیر

```
[{"time" : "10/3/2010 05:00:23 GMT-400", "price" : 4.10},
 {"time" : "10/4/2010 11:28:39 GMT-400", "price" : 4.27},
 {"time" : "10/6/2010 05:27:58 GMT-400", "price" : 4.30}]
```

برای این کار کافی ست که مجموعه ای خود را بر حسب روز گروه بندی کنیم و در هر گروه آخرین سند را پیدا کنیم

```
> db.runCommand({"group" : {
... "ns" : "stocks",
... "key" : "day",
... "initial" : {"time" : 0},
... "$reduce" : function(doc, prev) {
... if (doc.time > prev.time) {
... prev.price = doc.price;
... prev.time = doc.time;
... }
... }}})
```

حال به بررسی بخش های این دستور می پردازیم

"ns" : "stocks",
 کلیدی که قرار است برحسب آن گروه بندی انجام گیرد را مشخص می کند.
 "key": "day"
 کنده قطعا در این مثال اسناد که دارای روز یکسان هستند در یک گروه قرار خواهند گرفت
 "initial" : {"time" : 0}

```
"$reduce" : function(doc, prev) { ... }
```

این تابع برای هر سند درون مجموعه یکبار فرآخوانی می شود که سند جاری را می گیرد و
 یک انباشه برای اسناد است که در این مثال ما تاریخ سند جاری را با تاریخ انباشه مقایسه می
 کنیم و در صورت آخرین سند بودن زمان و موجودی را در انباشه ذخیره می کنیم. توجه
 داشته باشید که برای هر گروه یک انباشه جداگانه خواهیم داشت
 در ابتدا گفتیم که می خواهیم نتایج مربوط به 30 روز گذشته باشد پس نیاز به شرطی داریم
 که این مشکل را حل کند

```
> db.runCommand({"group" : {
... "ns" : "stocks",
... "key" : "day",
... "initial" : {"time" : 0},
... "$reduce" : function(doc, prev) {
... if (doc.time > prev.time) {
... prev.price = doc.price;
... prev.time = doc.time;
... },
... "condition" : {"day" : {"$gt" : "2010/09/30"}}
... }})
```

دستور بالا آرایه ای از 30 روز را می آورد که هر کدام یک گروه هستند هر گروه شامل
 کلیدی است که برحسب آن گروه بندی شده است مثلا در این مثال ("day" : string) و
 مقدار prev نهایی. اگر بعضی اسناد شامل کلید day نباشند در یک گروه با عنصر
 "day" : گروه بندی می شوند که برای حذف این گروه ها کافی است که day:null
 {"\$exists" : true} را در قسمت شرط بنویسیم
 که دستور group تعداد اسناد استفاده شده و تعداد مقدار های متفاوت برای کلید را برابر می
 گرداند

```
> db.runCommand({"group" : {...}})  

{  

"retval" :
```

```
[
{
  "day" : "2010/10/04",
  "time" : "Mon Oct 04 2010 11:28:39 GMT-0400 (EST)"
  "price" : 4.27
},
...
],
"count" : 734,
"keys" : 30,
"ok" : 1
}
```

چنانچه بخواهیم نتیجه بازگشتی بصورتی که خودمان می خواهیم باشد از **Finalizer** استفاده
می نماییم

Finalizer

Finalizer برای کم کردن حجم اطلاعات خروجی از سمت دیتا بیس به سمت کاربر استفاده
می شوند که این یک ویژگی خیلی مهمی است زیرا برای خروجی گروه بندی نیاز به یک
قالبی مناسبی از جواب دیتابیس داریم
برای نشان دادن این امر با یک مثال شروع می کنیم
در این مثال ما وبلاگی داریم که دارای پست هایی با تگ های متفاوت است حال می خواهیم
محبوب ترین تگ در هر روز را مشاهده نماییم در اینصورت نیاز داریم که گروه بندی بر
حسب روز داشته باشیم که مقدار تگ ها را نگهداری کند

```
> db.posts.group({
... "key" : {"tags" : true},
... "initial" : {"tags" : {}},
... "$reduce" : function(doc, prev) {
... for (i in doc.tags) {
... if (doc.tags[i] in prev.tags) {
... prev.tags[doc.tags[i]]++;
... } else {
... prev.tags[doc.tags[i]] = 1;
... }
... }
... })
... })
```

که نتیجه ای شبیه زیر را بر می گرداند

```
[{"day" : "2010/01/12", "tags" : {"nosql" : 4, "winter" : 10, "sledding" : 2}},
```

```
{"day" : "2010/01/13", "tags" : {"soda" : 5, "php" : 2}},
{"day" : "2010/01/14", "tags" : {"python" : 6, "winter" : 4, "nosql": 15}}
]
```

سپس ما مقدار بزرگترین تگ را در سمت کاربر پیدا می کنیم اما فرستادن همه‌ی تگ‌ها به سمت کاربر دارای سربار زیادی است چاره چیست؟

یک **finalizer** در ای تابعی است که روی هر گروه قبل از فرستاده شدن به سمت کاربر اجرا می‌شود که در این حالت خروجی‌ما مرتب و بدون هیچ اضافاتی است

```
> db.runCommand({"group" : {
... "ns" : "posts",
... "key" : {"tags" : true},
... "initial" : {"tags" : {}},
... "$reduce" : function(doc, prev) {
... for (i in doc.tags) {
... if (doc.tags[i] in prev.tags) {
... prev.tags[doc.tags[i]]++;
... } else {
... prev.tags[doc.tags[i]] = 1;
... }
... },
... "finalize" : function(prev) {
... var mostPopular = 0;
... for (i in prev.tags) {
... if (prev.tags[i] > mostPopular) {
... prev.tag = i;
... mostPopular = prev.tags[i];
... }
... }
... delete prev.tags
... }}})
```

حال فقط نتایجی برگشت داده می‌شود که موزد نیاز ما است

```
[{"day" : "2010/01/12", "tag" : "winter"}, {"day" : "2010/01/13", "tag" : "soda"}, {"day" : "2010/01/14", "tag" : "nosql"}]
```

استفاده از تابع به عنوان کلید

در گروه بندی می توانیم بجای اینکه از یک کلید به عنوان معیاری برای گروه بندی استفاده کنیم از تابع های دلخواهی برای گروه بندی استفاده کنیم در این حالت فقط کافیست بجای کلمه `key` را بنویسیم مانند دستور زیر

```
> db.posts.group({"ns" : "posts",
... "$keyf" : function(x) { return x.category.toLowerCase(); },
... "initializer" : ... })
```

MapReduce

یکی از ابزارهای **aggregation** است که بیشتر از هر کاری را که می توانیم با `count` انجام بدهیم با `mapreduce` `group` `distinct` همچنین با این روش **aggregation** می شود عملیات موازی سازی بروی چندین ماشین نیز انجام بگیرد

که در این صورت مساله به چند قسمت تقسیم می شود و هر قسمت در یک ماشین جداگانه مساله حل می شود و پس از اتمام کار در هر ماشین جواب ها با هم ادغام می شوند و به عنوان یک جواب نهایی بازگست داده می شود

فصل هفتم

Indexing

اینکه تعیین کنیم چگونه یک ایندکس گذاری بهینه روی پرس و جوهایمان داشته باشیم نیاز به مهارت بالا دارد اما باعث افزایش کارایی می شود
برفرض ما یک پرس و جوی ساده بروی یک کلید داریم

> db.people.find({"username" : "mark"})

زمانی که یک کلید در پرس و جو استفاده می شود با ایندکس گذاری سرعت پرس و جو را بالا می برمی. در این مثال می خواهیم یک ایندکس بر روی **username** ایجاد کنیم برای این کار از متده **ensureIndex** استفاده می نماییم

> db.people.ensureIndex({"username" : 1})

یک ایندکس فقط برای یکبار روی هر مجموعه ایجاد می شود. اگر بخواهیم همان ایندکس را برای بار دیگر ایجاد کنیم هیچ اتفاقی نمی افتد
ایндکس روی یک کلید باعث می شود که پرس و جوها بر روی آن کلید سریعتر اجرا شود
اما پرس و جوهای دیگر را سریع نمی کند حتی اگر شامل کلید ایندکس شده باشد
برای مثال با ایندکس گذاری جاری بر روی پرس و جوی زیر تاثیری رخ نمی دهد

> db.people.find({"date" : date1}).sort({"date" : 1, "username" : 1})

یک قانون کلی این است که همه کلید های استفاده شده در پرس و جو باید ایندکس گذاری شوند برای مثال باید در پرس و جوی بالا هر دو کلید **username** و **date** ایندکس گذاری شوند

> db.ensureIndex({"date" : 1, "username" : 1})

اپر بیشتر از یک کلید داشته باشیم در آن صورت باید انتخاب درستی برای ایندکس گذاری کنیم
برای مثال مجموعه زیر را داریم

```
{ "_id" : ..., "username" : "smith", "age" : 48, "user_id" : 0 }
{ "_id" : ..., "username" : "smith", "age" : 30, "user_id" : 1 }
{ "_id" : ..., "username" : "john", "age" : 36, "user_id" : 2 }
{ "_id" : ..., "username" : "john", "age" : 18, "user_id" : 3 }
{ "_id" : ..., "username" : "joe", "age" : 36, "user_id" : 4 }
{ "_id" : ..., "username" : "john", "age" : 7, "user_id" : 5 }
{ "_id" : ..., "username" : "simon", "age" : 3, "user_id" : 6 }
{ "_id" : ..., "username" : "joe", "age" : 27, "user_id" : 7 }
{ "_id" : ..., "username" : "jacob", "age" : 17, "user_id" : 8 }
{ "_id" : ..., "username" : "sally", "age" : 52, "user_id" : 9 }
{ "_id" : ..., "username" : "simon", "age" : 59, "user_id" : 10 }
```

حال می خواهیم بر حسب `{"username" : 1, "age" : -1}` ایندکس گذاری کنیم که نتایج زیر برگشت داده می شود

```
{ "_id" : ..., "username" : "jacob", "age" : 17, "user_id" : 8 }
{ "_id" : ..., "username" : "joe", "age" : 36, "user_id" : 4 }
66 | Chapter 5: Indexing
{ "_id" : ..., "username" : "joe", "age" : 27, "user_id" : 7 }
{ "_id" : ..., "username" : "john", "age" : 36, "user_id" : 2 }
{ "_id" : ..., "username" : "john", "age" : 18, "user_id" : 3 }
{ "_id" : ..., "username" : "john", "age" : 7, "user_id" : 5 }
{ "_id" : ..., "username" : "sally", "age" : 52, "user_id" : 9 }
{ "_id" : ..., "username" : "simon", "age" : 59, "user_id" : 10 }
{ "_id" : ..., "username" : "simon", "age" : 3, "user_id" : 6 }
{ "_id" : ..., "username" : "smith", "age" : 48, "user_id" : 0 }
{ "_id" : ..., "username" : "smith", "age" : 30, "user_id" : 1 }
```

همانطور که دیده می شود نام کاربری بر حسب افزایش حروف الفبا به ترتیب قرار می گیرد و در اسم های برابر سن بر حسب کاهاش سن مرتب شده اند

ایندکس گذاری بروی `age` و `username` همچنین باعث تسریع پرس و جوها روی `username` دارد به طور کلی اگر ایندکس ما روی `n` کلید باشد در اینصورت پرس و جوها بروی هر یک از پیشوندهای این کلیدها سریع است مثلاً اگر ایندکسی با کلیدهای `1 : "a" : 1, "b" : 1, "c" : 1, ..., "z"` را داشته باشیم هر کلیدی مانند کلید های زیر ایندکس می شوند `1 : {"a" : 1, "b" : 1}, {"a" : 1, "b" : 1, "c" : 1}, {"a" : 1}` ولی بروی `1 : {"b" : 1}, {"a" : 1, "c" : 1}` کاربردی ندارد بنابراین کلید باید پیشوندهایی از ایندکس ما باشد

فصل هشتم

MongoDB در مدیریت

شروع کار با MongoDB

برای روشن کردن سرور MongoDB از دستور mongod استفاده می نماییم . همچنین دارای گزینه های مدیریتی زیادی است که می توان آنها را با استفاده از دستور mongod -help مشاهده کنیم. موارد مهم در زیر آمده است

--dbpath

یک مسیر فرعی برای دایرکتوری داده ها اختصاص می دهد. مسیر پیش فرض برای داده ها /data/db است هر mongod نیاز به دایرکتوری داده هی خودش دارد حال اگر ما سه پردازش mongod داشته باشیم نیاز به سه دایرکتوری جداگانه داریم. زمانی که mongod اجرا می شود یک فایل بنام mongod.lock در دایرکتوری داده ایجاد می شود که از پردازش mongod های دیگر در داخل دایرکتوری جاری جلوگیری می کند. حال اگر سعی داشته باشیم mongod دیگر را در همان دایرکتوری داده اجرا کنیم با خطای زیر مواجه می شویم

"Unable to acquire lock for lockfilepath: /data/db/mongod.lock."

--port

یک شماره پورت به سرور mongod ما اختصاص می دهد به طور پیش فرض پورت 27017 برای mongod می باشد که استفاده از آن توسط پردازش های دیگر بعد است. اگر بخواهیم چندین mongod را اجرا کنیم نیاز به پورت های متفاوت داریم اگر بخواهیم mongod را روی یک پورت که در حال استفاده است اجرا کنیم با خطای زیر مواجه می شویم

"Address already in use for socket: 0.0.0.0:27017"

--fork

کردن سرور اجرای MongoDB را به صورت حیرت انگیزی قدرتمند می نماید

--logpath

همه های خروجی ها را به یک فایل مخصوصی که سریع تر از خروجی خط دستور است می فرستد. که در صورت نبود فایلی را ایجاد می کند که log ها را نگهداری می کند و log های قدیمی تر را پاک می نماید. در صورتی که بخواهیم log های قدیمی تر نیز حفظ شوند

از --logappend در کنار logpath - استفاده می کنیم

--config

از یک فایل تنظیمات که شامل گزینه های اضافی است که در خط فرمان نیامده است استفاده می کند

پیکربندی بر پایه ی فایل

mongoDB از پیکربندی اطلاعات از روی یک فایل پشتیبانی می کند
برای گرفتن گزینه های پیکربندی از یک فایل از دستور config - یا - استفاده می کنیم
گزینه هایی که در یک فایل پیکربندی پشتیبانی می شوند دقیقاً گزینه های مورد پذیرش در خط فرمان است

این یک مثال از یک فایل پشتیبانی است

```
# Start MongoDB as a daemon on port 5586
port = 5586
fork = true # daemonize it!
logpath = mongodb.log
```

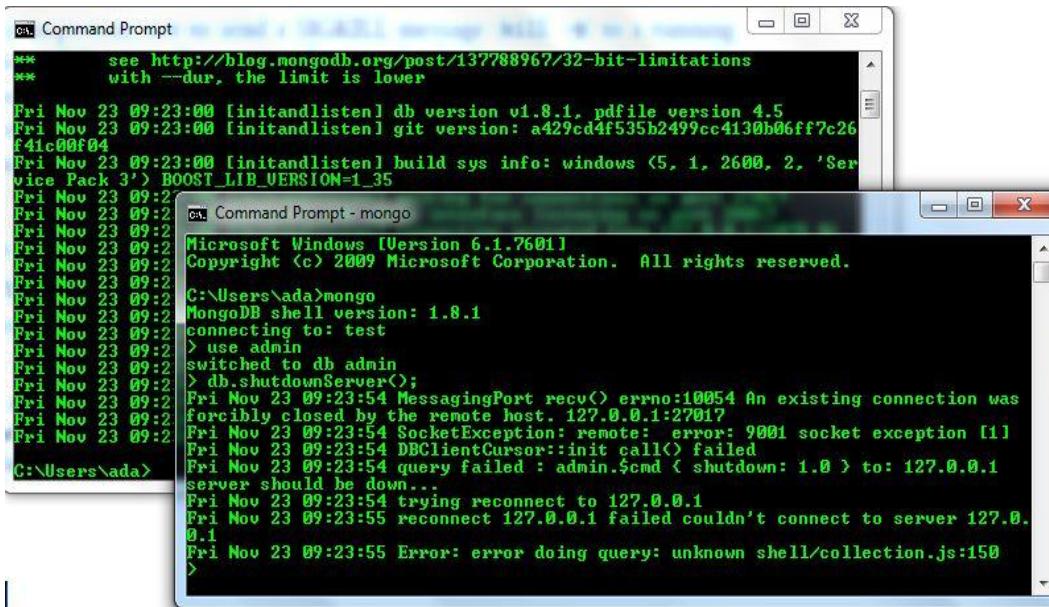
که برابر با همان تنظیماتی است که در خط فرمان انجام می دهیم
همین‌جنبه های جالبی در مورد این فایل ها وجود دارد :

- 1- هر متغیر که با # شروع شود یک توضیح است نه یک دستور
- 2- سینتکس برای مشخص کردن گزینه ها شبیه option=value است
- 3- برای گزینه های شبیه fork - برابر این است که مقدار را true فرار دهیم

MongoDB متوقف کردن

گزینه های زیادی برای متوقف کردن MongoDB وجود دارد که عام ترین راه حل است که زمانی که سرور در ترمینال در حال اجراست هم زمان کلید ترکیبی ctrl,c را بفشاریم تا سرور توقف کند. راه حل دیگر استفاده از دستور kill است
دستور دیگر برای خاموش کردن سرور این است که به عنوان admin وارد دیتابیس admin بشویم و دستور زیر را اجرا نماییم

```
{"shutdownServer():1}
```


ناظارت بر روی کارایی و سالم بودن سرور برای هر مدیر سیستمی اهمیت دارد . خوبشترانه MongoDB دارای عامل هایی است که این کار را آسان کرده است استفاده از صفحه‌ی مدیر بت monitoring یا ناظارت

این واسطه طور پیش فرض بروی سرور http روی پورت 1000 به بالای پورت محلی درایور mongo ما قرار دارد که این صفحه دارای اطلاعات اولیه از سرور ما است.

برای دیدن این صفحه کافی ست سرور را روشن کنیم و در مرورگر خود بنویسیم
<http://localhost:28017>

چنانچه از گزینه **port**- استفاده کنیم در شماره پورت عدد پورت درایور محلی 1000+ را می نویسیم همانطور که در شکل زیر مشاهده می شود امکاناتی از قبیل تایید و جستجو و ایندکس گذاری و replication و اطلاعاتی در مورد سرور وجود دارد برای اینکه بتوانیم استفاده کاملی ازین صفحه داشته باشیم نیاز به روشن کردن پشتیبان REST است که با دستور **curl -X POST** این کار انجام می گیرد

چنانچه بخواهیم صفحه‌ی ادمین را خاموش باشد هم زمان که mongod را روشن می‌کنیم می‌نویسیم `-nohttpinterface` نکته‌ی (

هیچ گاه تلاش نکنید که از طریق http به درایور های mongoDB و پورتهای mongoDB درایورها متصل بشوید. زیرا پورتهای درایور تنها با پروتکل سیمی محلی mongoDB کنترل می شود نه با درخواست های http

اگر دستور <http://localhost:27017> را در مرورگر خود بنویسیم با نوشته‌ی زیر مواجه می‌شویم

You are trying to access MongoDB on the native driver port.
For http diagnostic access, add 1000 to the port number

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window with the title "mongod ada-PC - Mozilla Firefox". The address bar displays "localhost:28017". The page content is the MongoDB shell interface.

mongod ada-PC

[List all commands](#) | [Replica set status](#)

Commands: [buildInfo](#) [cursorInfo](#) [features](#) [isMaster](#) [listDatabases](#) [repSetGetStatus](#) [serverStatus](#) [top](#)

```
db version v1.8.1, pdfile version 4.5
git hash: a429cd4f535b2499cc4120b06ff7c26f41c0ff04
sys info: windows (5, 1, 2600, 2, 'Service Pack 3') BOOST_LIB_VERSION=1_55
uptime: 110 seconds

low level requires read lock

time to get readlock: 0ms
# databases: 1

replication:
master: 0
slave: 0
initialSyncCompleted: 1
```

clients

Client	Opld	Active	LockType	Waiting	SecsRunning	Op	Namespace	Query	client	msg	progress
initandlisten	0		W			2004	myblog	{ name: '/local.temp.' }	0.0.0.0:0		
snapshotthread	0	0				0			(NONE)		
clientcursormon	0		R			0			(NONE)		
websvr	0	0				0			(NONE)		

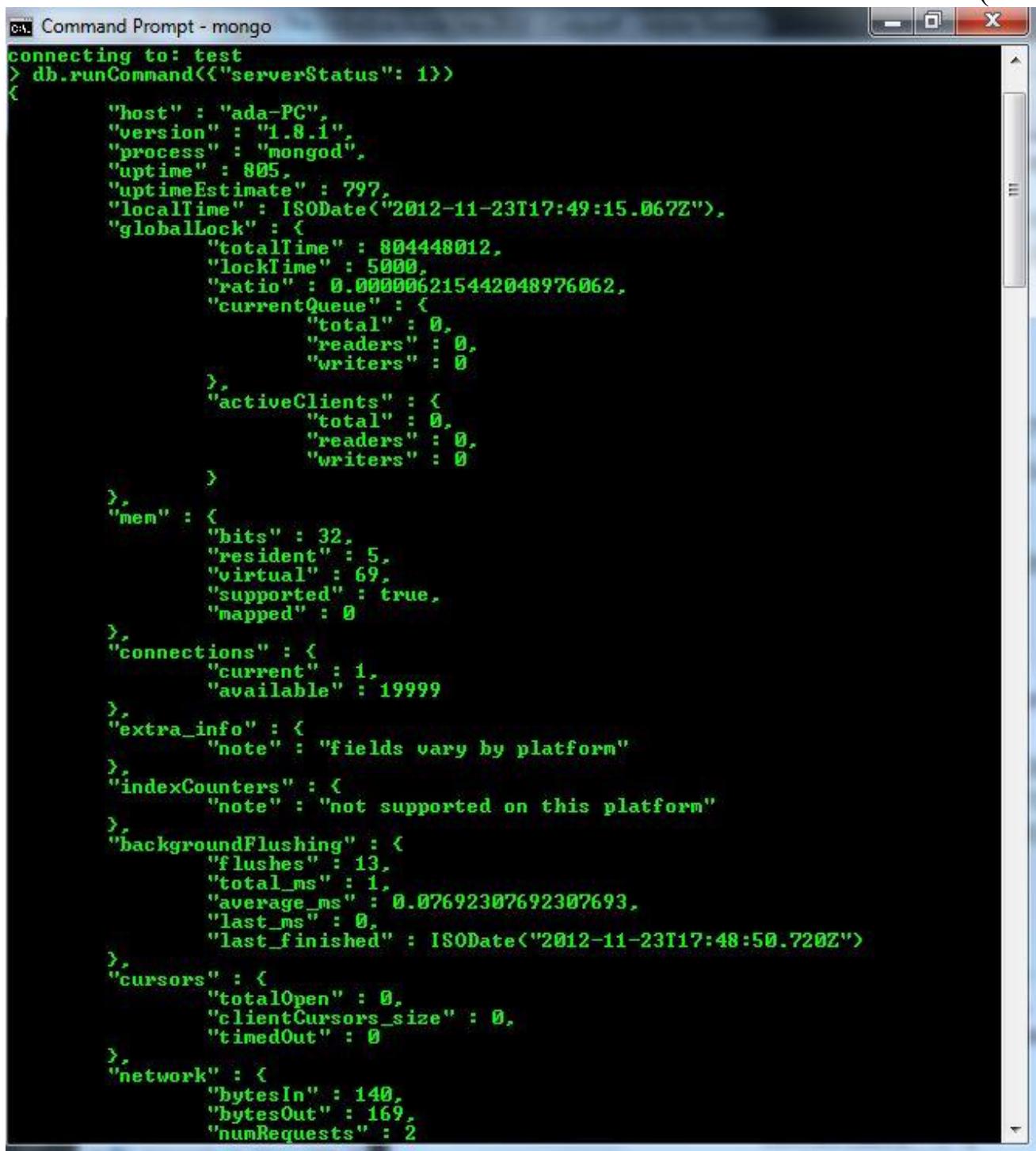
dbtop (occurrences/percent of elapsed)

NS	total	Reads	Writes	Queries	GetMores	Inserts	Updates	Removes
TOTAL	3 0.1%	1 0%	2 0.1%	3 0.1%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%
foo	1 0.1%	0 0%	1 0.1%	1 0.1%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%
local.system.namespaces	1 0%	1 0%	0 0%	1 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%
myblog	1 0.0%	0 0%	1 0.0%	1 0.0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%

write lock % time in write lock, by 4 sec periods
00000000000000000000000000000000
write locked now: false

وضعیت های سرور

ابزار های آمارگیری زیادی برای وضعیت گیری در مورد سرور وجود دارد با نوشتن دستور `serverStatus` در خط فرمان نتایج زیر را نمایش می دهد
 (با توجه به `platform` و نسخه `platform` MongoDB ممکن است کلید ها با همیگر مقاومت باشند)


```

connecting to: test
> db.runCommand({<> "serverStatus": 1})
{
  "host" : "ada-PC",
  "version" : "1.8.1",
  "process" : "mongod",
  "uptime" : 805,
  "uptimeEstimate" : 797,
  "localTime" : ISODate("2012-11-23T17:49:15.067Z"),
  "globalLock" : {
    "totalTime" : 804448012,
    "lockTime" : 5000,
    "ratio" : 0.000006215442048976062,
    "currentQueue" : {
      "total" : 0,
      "readers" : 0,
      "writers" : 0
    },
    "activeClients" : {
      "total" : 0,
      "readers" : 0,
      "writers" : 0
    }
  },
  "mem" : {
    "bits" : 32,
    "resident" : 5,
    "virtual" : 69,
    "supported" : true,
    "mapped" : 0
  },
  "connections" : {
    "current" : 1,
    "available" : 19999
  },
  "extra_info" : {
    "note" : "fields vary by platform"
  },
  "indexCounters" : {
    "note" : "not supported on this platform"
  },
  "backgroundFlushing" : {
    "flushes" : 13,
    "total_ms" : 1,
    "average_ms" : 0.07692307692307693,
    "last_ms" : 0,
    "last_finished" : ISODate("2012-11-23T17:48:50.720Z")
  },
  "cursors" : {
    "totalOpen" : 0,
    "clientCursors_size" : 0,
    "timedOut" : 0
  },
  "network" : {
    "bytesIn" : 140,
    "bytesOut" : 169,
    "numRequests" : 2
  }
}

```

همچنین می توانیم اطلاعات مربوط به وضعیت را در یک فایل json مشاهده کنیم که برای مشاهده این فایل در مرورگر خود می نویسیم
(http://localhost:28017/_status)

به بررسی چند کلید مهم می پردازیم

"globalLock"
"mem"
"indexCounters"
"misses"
"hits"
"background Flushing"
"opcounters"
"asserts"

Mongostat

اگرچه serverStatus خیلی قدر تمدن است ام دارای مکانیسم کاربرپسندی برای کارهای نظارتی ندارد

خوبشخانه ی توزیع های mongoDB با mongostat یک mongoDB همراه کرده اند که یک صفحه ی کاربر پسند برای خروجی وضعیت سرور دارد
Mongostat اطلاعات مهمی از وضعیت سرور را در خروجی چاپ می کند که در ثانیه وضعیت سرور را در یک خط جدید به ما می دهد که باعث می شود ما یک دید real-time از وضعیت سرور داشته باشیم

هر ستونی که در mongostat چاپ می شود دارای عنوانی مشابه inserts/s, commands/s, vsizes, % locked است که دقیقاً برابر با داده های موجود در serverStatus است
Third-Party Plug-Ins

Security

اولویت اول برای هر مدیر سیستم این است که از امنیت سیستم خود اطمینان کافی را داشته باشد. بهترین راه حل برای کنترل امنیت با MongoDB این است که MongoDB در محیطی امن و بروی ماشین های امنی که توانایی اتصال با سرور را دارند اجرا بشود

اصول authentication

هر دیتابیس در MongoDB این امکان را دارد که شامل کاربران متعددی باشد زمانی که امنیت سیستم را فعال می نماییم تنها کاربران **authenticate** شده اجازه می اعمال خواندن و نوشتمن بروی دیتابیس ها را دارند

لازم به ذکر است که MongoDB در بحث **authentication** از یک پایگاه داده می اختصاصی بنام **admin** استقاده می کند که کاربر ادمین به عنوان یک سوپر کاربر در نظر گرفته می شود بعد از **authentication** کاربر ادمین می تواند هر کاری بروی دیتابیس های موجود انجام دهد و همچنین قادر به انجام دستوراتی شبیه **show dbs** و **shutdown** است قبل از شروع بحث و فعال کردن امنیت ابتدا لازم است که یک کاربر ادمین به سیستم خود اضافه کنیم

```
> use admin
switched to db admin
> db.addUser("root", "abcd");
{
"user" : "root",
"readOnly" : false,
"pwd" : "1a0f1c3c3aa1d592f490a2addc559383"
}
> use test
switched to db test
> db.addUser("test_user", "efgh");
{
"user" : "test_user",
"readOnly" : false,
"pwd" : "6076b96fc3fe6002c810268702646eec"
}
> db.addUser("read_only", "ijkl", true);
{
"user" : "read_only",
"readOnly" : true,
"pwd" : "f497e180c9dc0655292fee5893c162f1"
}
```

همانگور که مشاهده می کنید یک کاربر ادمین و دو کاربر در دیتابیس **test** داریم

که یک کاربر `read_only` است و فقط اجازه‌ی خواندن از دیتابیس را دارد که این کار با `true` کردن مقدار آرگومان سوم متدهنجام پذیرفته است و کاربر دیگر هم اجازه‌ی نوشتن و هم اجازه‌ی خواندن را دارد همچنین می‌توان با فراخوانی متده`addUser` سطح دسترسی کاربر را هم تعیین کرد که برای این کار ابتدا باید امنیت فعال باشد نکته) تابه `addUser` تنها برای اضافه کردن کاربر جدید نیست بلکه می‌توان با آن رمز و وضعیت `read_only` بودن را نیز تغییر داد. این کار بدین صورت است که کافی است متده`read_only` را با نام کاربری و رمز جدید یا وضعیت جدید فراخوانی کنیم فعال کردن امنیت ابتدا سرور را `restart` می‌کنیم برای فعال کردن امنیت دستور `auth` – را در خط فرمان می‌نویسیم

```
> use test
switched to db test
> db.test.find();
error: { "$err" : "unauthorized for db [test] lock type: -1" }
> db.auth("read_only", "ijkl");
1
> db.test.find();
{ "_id" : ObjectId("4bb007f53e8424663ea6848a"), "x" : 1 }
> db.test.insert({"x" : 2});
unauthorized
> db.auth("test_user", "efgh");
1
> db.test.insert({"x": 2});
> db.test.find();
{ "_id" : ObjectId("4bb007f53e8424663ea6848a"), "x" : 1 }
{ "_id" : ObjectId("4bb0088cbe17157d7b9cac07"), "x" : 2 }
> show dbs
assert: assert failed : listDatabases failed:{ "assertion" : "unauthorized for db [admin] lock type: 1 ", "errmsg" : "db assertion failure", "ok" : 0 }
> use admin
switched to db admin
> db.auth("root", "abcd");
1
```

```
> show dbs
admin
local
test
```

زمانی که برای بار اول به پایگاه داده متصل می شویم اجازه‌ی انجام هیچ گونه عملیات خواندن و نوشتن را نداریم پس از `authenticate` شدن به عنوان یک کاربر `read_only` اجازه‌ی انجام کارهای ساده مانند جستجو را داریم

زمانی که قصد ورود داده را داریم مجدداً با شکست مواجه می شویم زیرا یک کاربر `test_user` هستیم کاربر `test_user` که کاربری دارای مجوز نوشتن است می تواند داده‌های جدید را به دیتابیس وارد کند اما نمی تواند دستور `show dbs` را اجرا کند که این دستور تنها توسط کاربران ادمین اجرا می شوند

نحوه‌ی کارکرد `authentication` زمانی که کاربران به دیتابیس‌ها اضافه می شوند این کاربران در قالب اسنادی در مجموعه `sysyem.users` ذخیره می شوند که ساختار این اسناد به شکل زیر است

```
{"user" : username, "readOnly" : true, "pwd" : password hash}
```

که `password hash` یک `hash` برای نام کاربری و رمز است بدیهی است که برای حذف یک کاربر کافی است که سند مورد نظر را در مجموعه `system.users` پاک کنیم مانند زیر:

```
> db.auth("test_user", "efgh");
1
> db.system.users.remove({"user" : "test_user"});
> db.auth("test_user", "efgh");
0
```

سایر ملاحظات برای برقراری امنیت سیستم گزینه‌های زیادی برای تعیین سطح دسترسی در `mongoDB` وجود دارد که باید به آنها توجه داشته باشیم

در ابتدا زمانی که از `authentication` استفاده می کنیم باید دقت کنیم که پروتکل سیمی `mongoDB` به صورت رمز شده نیست برای این کار باید از کابل‌های `SSH` یا دیگر مکانیسم‌های مشابه برای رمز کردن انتقالات بین کاربر و سرور `mongoDB` استفاده کنیم همیشه سرور `mongoDB` پشت یک فایر وال یا یک شبکه‌ی قابل دسترسی تنها با سرور برنامه‌ی ما باشد.

اگر MongoDB شما بروی یک ماشینی است که از بیرون اجازه دسترسی دارد در این حالت با استفاده از گزینه `--bindip` یک ip محلی به شما داده می شود که MongoDB شما بروی آن است برای مثال برای متصل شدن از سرور برنامه تون به mongod کافیست دستور `mongod --bindip localhost` استفاده کنیم برای غیرفعال کردن اجرای جاوا اسکریپت در سمت سرور در زمان شروع شدن دیتابیس از دستور `--noscripting` استفاده می کنیم

پشتیبان گیری و تعمیر **mongoDB** تمام داده ها را در دیتا دایرکتوری ذخیره می کند که عمل پشتیبان گیری به آسانی با کپی کردن این فایل ها انجام می گیرد چون اینمی نیست که ازین فایل ها در زمان اجرای **mongoDB** کپی بگیریم پس ابتدا سرور **mongoDB** را خاموش می کنیم و سپس عمل کپی را انجام می دهیم

mongodump and mongorestore

یک روش برای عمل پشتیبان گیری در حین کار **mongoDB** استفاده از **mongodump**

فصل نهم

Replicaton

در کپی برداری یا Replication، داده‌ها و جداول یک پایگاهداده روی چندین سرور قرار می‌گیرد و از طریق فرایندهایی، داده‌های مربوط به پایگاه‌های داده فرعی با داده‌های پایگاه داده اصلی هماهنگ می‌شود. به این ترتیب سیستم نرم‌افزاری استفاده کننده از این پایگاه داده، برای دسترسی به داده مورد نظر خود به جای سرور اصلی، به نزدیک‌ترین سرور محلی معرفی شده به آن مراجعه می‌کند. در نتیجه از ترافیک شبکه کاسته می‌شود و سرعت تهیه اطلاعات نیز افزایش می‌یابد. کپی برداری به روش پایه / پیرو (Master/Slave) در پایگاهداده MySQL برای اولین بار در سال 2000 و در نسخه بتای این پایگاهداده عرضه شد.

هسته‌ی مرکزی مدیریت سیستم‌های پایگاه داده در هر دیتابیسی می‌باشد Replication در صورتی که بخواهیم داده‌هایمان بعد از عیب یا نقص پایگاه داده دوباره قابل دسترسی باشند به این عامل نیازمندیم برای اطمینان ازینکه داده‌های تولیدی ما روی بیشتر از یک ماشین وجود دارد نیاز به replication داریم در حقیقت replication یک توزیع و نگهداری سرور پایگاه داده بروی چندین ماشین است دو نوع replication در mongoDB وجود دارد master-slave-1 و replica set-2

در هر دو نوع یک نод اصلی اطلاعات نوشته شده را می‌گیرد سپس بقیه‌ی نودها اطلاعات را می‌خوانند و تلاش می‌کنند این اطلاعات را به صورت غیر همزمان در خود بنویسند

هر دو نوع دارای مکانیسم های مشابهی دارند با این تفاوت که در replica set زمانی که نود اصلی به هر دلیلی از کار بیفتند یکی از نودهای دیگر ترکیب رتبه یافته و جایگزین نود اصلی می شود همچنین دارای قابلیت های دیگری از جمله recovery آسان و توپولوژی های گسترش پیچیده و... بوده است و به همین دلیل اجبار زیادی برای استفاده از master-slave replication نداریم

چرا replication اهمیت دارد؟

هر دیتابیسی در برابر صدمات محیطی که در آن اجرا می شود آسیب پذیر است و در حقیقت یک نوع بیمه کردن داده هایمان در برابر این صدمات است برای مثال داریم:

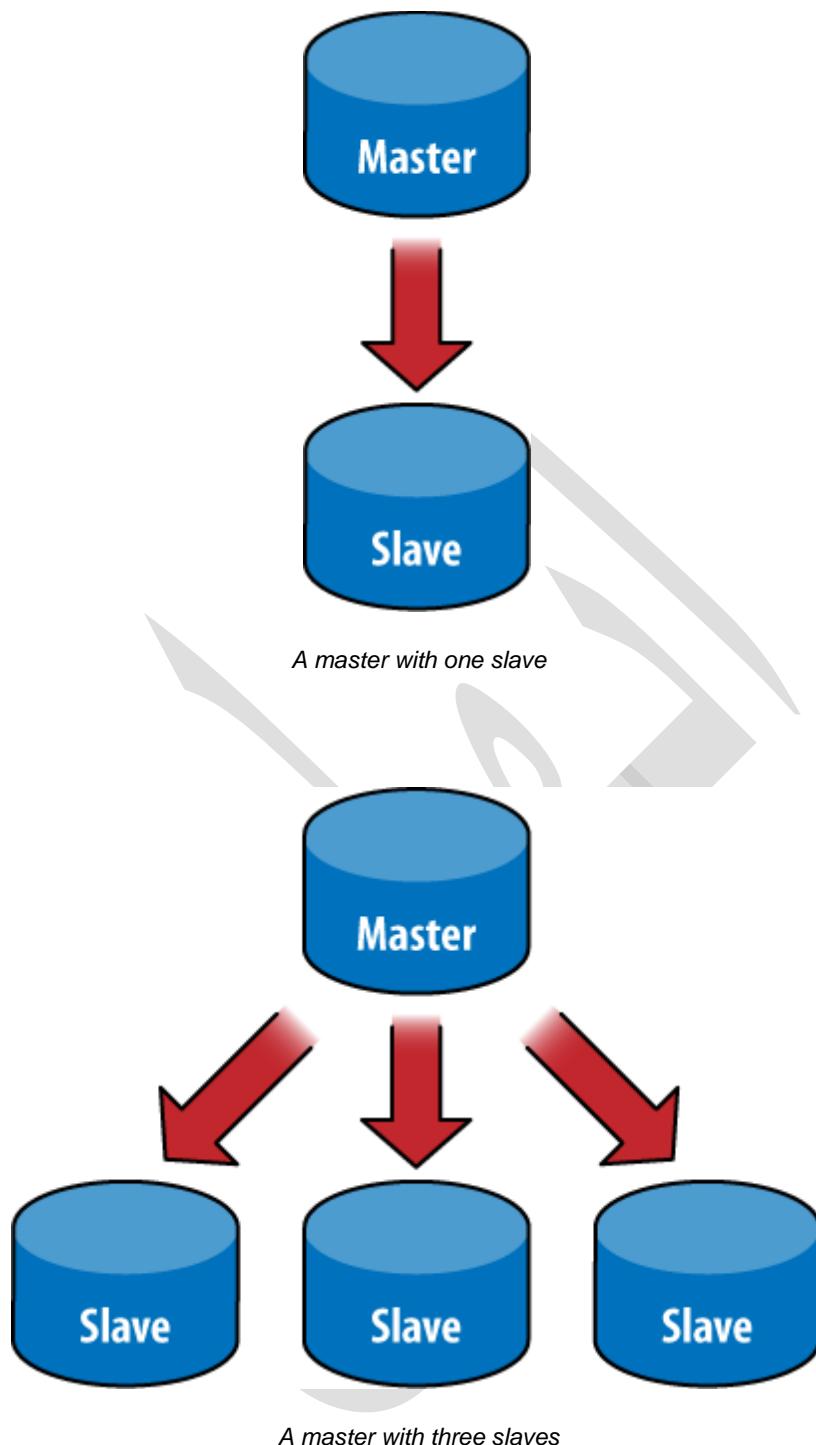
1-اتصال شبکه بین سرور و برنامه مان قطع شود

2-زمان نقص تجهیزات به حدی زیاد باشد که از برگشت سرور جلوگیری کند

و...

Master-Slave Replication

یکی از عمومی ترین replication ها است که یک برای انجام عملیات backup, failover, read scaling مورد استفاده قرار می گیرد و خیلی انعطاف پذیر است

که در ابتدا یک نود **master** با یک یا چند نود **slave** ایجاد می شود که هر نود **slave** آدرس نود **master** را می دارد.

برای شروع کردن یک `mongod --master` سטור `master` را اجرا می‌کنیم و برای ایجاد نود `slave` سטור `slave --source master_address` که آدرس `master` را که ابتداء اجرا کرده ایم را باید بنویسیم

یک مثال ساده که بروی یک ماشین اجرا می‌شود را مثال می‌زنیم البته می‌توان روی چندین ماشین نیز اجرا کنیم

ابتداء یک دایرکتوری برای خیره داده های `master` و یک پورت را انتخاب می‌کنیم

```
$ mkdir -p ~/dbs/master
$ ./mongod --dbpath ~/dbs/master --port 10000 --master
```

حالا شروع به پیکربندی `slave` می‌کنیم که یک دیتابیس ایجاد کوری و پورت جدید را برایش انتخاب می‌کنیم که برای هر `slave` نیاز داریم تا `master` را مشخص کنیم که این کار با گزینه `--source` تعیین می‌شود

```
$ mkdir -p ~/dbs/slave
$ ./mongod --dbpath ~/dbs/slave --port 10001 --slave --source
localhost:10000
```

همه نودهای `slave` باید به یک نود `master` برگردانده یا `replicate` شوند

هیچ مکانیسمی برای `replicate` کردن نودهای `slave` به یک نود `slave` وجود ندارد زیرا نود `oplog` `slave` خودش را نگه نمی‌دارد (توضیح داده می‌شود)

Options

Option های مفیدی در رابطه با `master-slave` وجود دارد که به چندی از آنها اشاره می‌کنیم

`--only`

به روی نود `slave` برای مشخص کردن فقط یک دیتابیس برای `replicate` کردن استفاده می‌شود (که بصورت پیش فرض برای `replicate` کردن همه دیتابیس‌ها است)

`--slavedelay`

به روی نود `slave` برای اضافه کردن یک تاخیر در حد ثانیه است که برای استفاده در زمانی است که عملیات از سوی `master` اجرا شده اند که از وارد کردن داده‌های نادرست یا پاک کردن ناگهانی داده‌های مهم جلوگیری می‌کند

Adding and Removing Sources

ما می توانیم master را زمانی که slave را ایجاد می کنیم با استفاده از `--source` مشخص کنیم اما می توانیم این کار را با استفاده از پوسته MongoDB انجام می دهیم

فرض کنید که یک master بروی localhost:27017 است و ما slave را بدون هیچ سورسی شروع می کنیم. سپس master را به مجموعه sources ها اضافه می کنیم

```
$ ./mongod --slave --dbpath ~/dbs/slave --port 27018
```

اکنون شروع می کنیم به اضافه کردن localhost:27017 به عنوان سورسی برای slave هایمان که ابتدا shell را باز می کنیم و دستور زیر را اجرا می کنیم

```
> use local
```

```
> db.sources.insert({"host" : "localhost:27017"})
```

اگر به slave's log نگاه کنیم خواهیم دید که با localhost:27017 همگام شده است اگر یک جستجویی روی مجموعه sources خود بلافاصله بهد از وارد کردن داده داشته باشیم سندی را که وارد کرده ایم را مشاهده می کنیم

```
> db.sources.find()
```

```
{
  "_id" : ObjectId("4c1650c2d26b84cc1a31781f"),
  "host" : "localhost:27017"
}
```

یکی از log ها خاتمه همگام سازی را نشان می دهد که سند برای نشان داده این همگام سازی به شکل زیر آپدیت می شود

```
> db.sources.find()
```

```
{
  "_id" : ObjectId("4c1650c2d26b84cc1a31781f"),
  "host" : "localhost:27017",
  "source" : "main",
  "syncedTo" : {
    "t" : 1276530906000,
    "i" : 1
}
```

```

},
"localLogTs" : {
  "t" : 0,
  "i" : 0
},
"dbsNextPass" : {
  "test_db" : true
}
}

```

Replica set

در حقیقت یک ویرایش روی نوع master-slave است. اما تفاوت عمدۀ ای که درارد این است که دیگر در این مدل master یکی نیست. که یکیش به عنوان cluster انتخاب می شود و می توند به دیگری در اینصورت از کار افتادن تغییر کند.

با این وجود این مدل اینطور به نظر می رسد که دارای یک نود master است که نام دارد و یک یا چند نود slave است که secondaries نام دارد
ما ابتدا با پیکربندی ساده replication آشنا می شویم و کارکرد mongoDB بروی

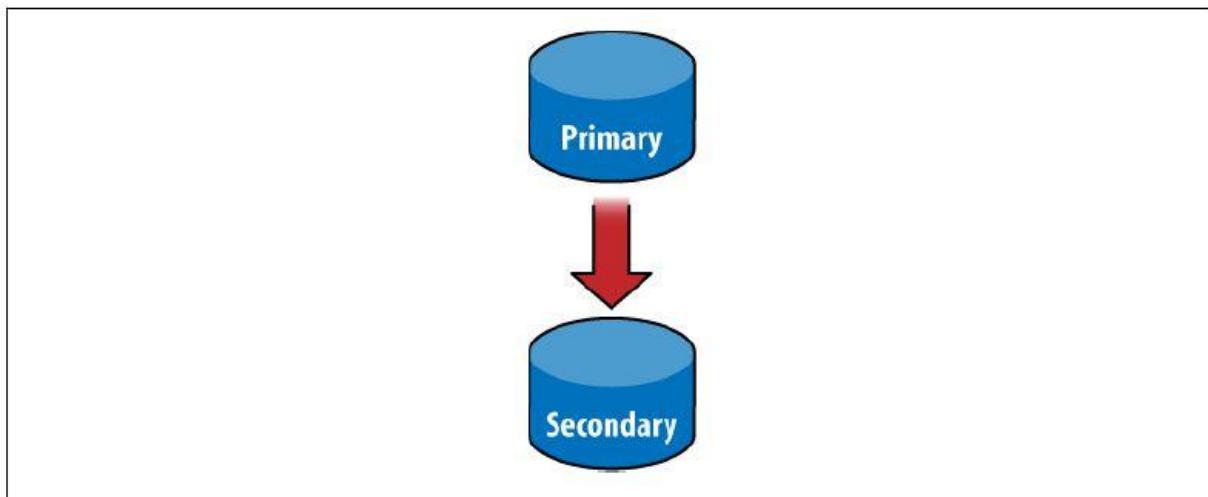

Figure 9-3. A replica set with two members

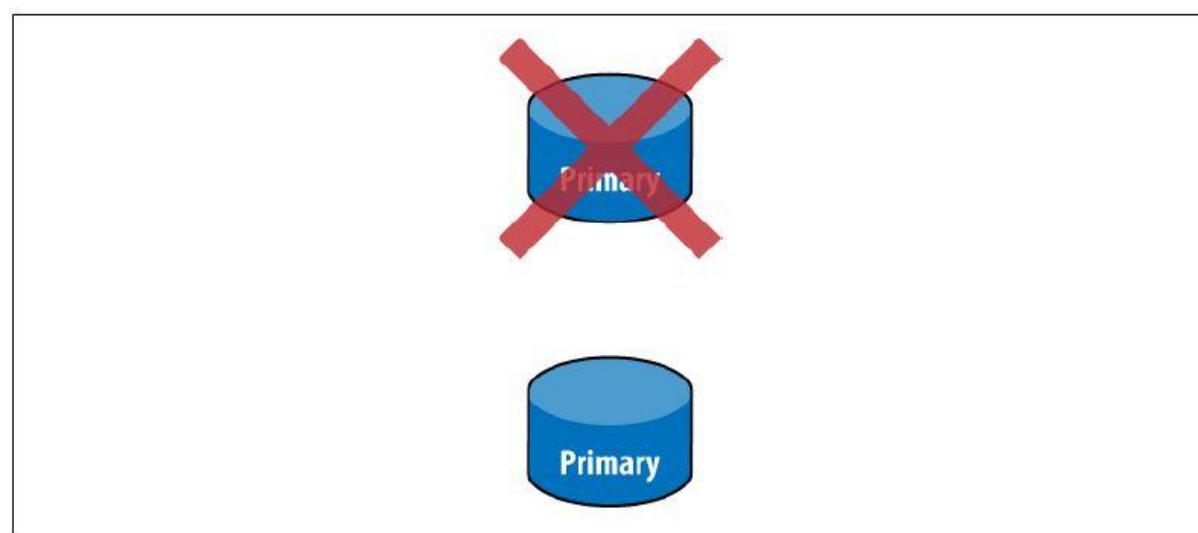

Figure 9-4. When the primary server goes down, the secondary server will become master

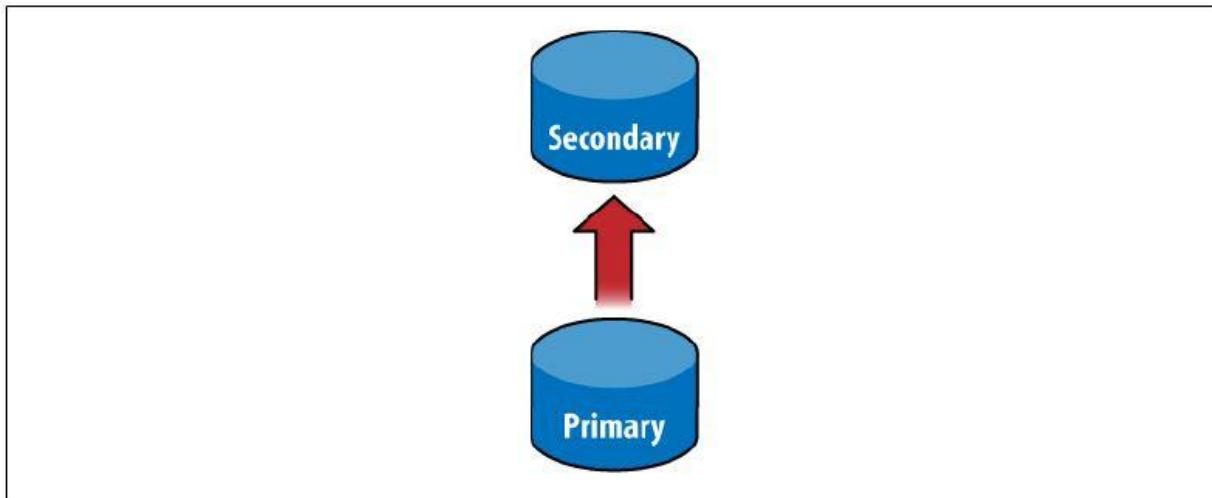

Figure 9-5. If the original primary comes back up, it will begin slaving off of the new primary

Initializing a Set

تنظیمات **replica set** کمی پیچیده تر از **master-slave** است ابتدا با تنظیمات یک مجموعه‌ی ساده و کوچک که شامل دو سرور است بحث خود را شروع می‌کنیم.

در ابتدا دیتادایرکتوری را ایجاد می‌کنیم و پورت هر سرور را مشخص می‌کنیم
\$ mkdir -p ~/dbs/node1 ~/dbs/node2

قبل از شروع بکار کردن سرور ابتدا یک نام برای **replica set** تعیین می‌کنیم.
Replica set خود را "blort" می‌نامیم. اکنون سرور خود را شروع بکار می‌کنیم
تنها گزینه‌ی تازه‌ای که وارد می‌کنیم --replicaSet است که اجازه می‌دهد سرور بداند که عضوی از blort است که شامل اعضای دیگر در Morton:10002 نیز است.

\$./mongod --dbpath ~/dbs/node1 --port 10001 --replicaSet blort/morton:10002
سرور های دیگر را در همان مسیر روشن می‌کنیم
\$./mongod --dbpath ~/dbs/node2 --port 10002 --replicaSet blort/morton:10001

اگر بخواهیم سومین سرور را اضافه کنیم که با یکی از دو دستور زیر این کار را انجام می‌دهیم

\$./mongod --dbpath ~/dbs/node3 --port 10003 --replicaSet blort/morton:10001
\$./mongod --dbpath ~/dbs/node3 --port 10003 --replicaSet
blort/morton:10001,morton:10002

یکی از خوبی های replica set توانایی خود شناسایی است که می توانیم یک سرور را به مجموعه اختصاص بدھیم و mongoDB به طور اتوماتیک به همه نود ها به طور اتوماتیک متصل شود

ضمیمه‌ی

اول

نصب mongoDB بروی اکثر پلتفرم ها کار خیلی آسونی است که نسخه mongo برای پلتفرم های windows و mac os x و linux و حتی solaris وجود دارد که نسخه های هر پلتفرم را می توان از سایت www.mongodb.org دانلود کرد

زمانی که ما از نصب mongoDB صحبت می کنیم در اصل هدف ما تنظیم سرور یا همان است که این سرور بروی یک سرور که می تواند master یا slave باشد نصب می شود

انتخاب نسخه‌ی مورد نظر

نسخه‌های خیلی متنوعی از mongoDB در سایت مربوطه گذاشته شده است که این نسخه‌ها از نسخه‌ی 1.6.0 شروع شده و تا الان ادامه دارد به طور مثال

2.2.3 1.7.10 1.7.2 1.7.0 1.6.15 1.6.1

Windows Install

ابتدا باید توجه کنیم که بتوانیم نسخه‌ی مورد نظر را با دقت انتخاب کنیم سپس از سایت مورد نظر فایل زیپ شده windows را دانلود می کنیم باید به 32 یا 64 بیت بودن نیز توجه کنیم!

حال نیاز به یک دایرکتوری نیاز داریم که فایل‌های دیتابیس را در آن ذخیره کنیم به صورت پیش‌فرض این فایل را در قسمت c:\data\db ایجاد می کنیم. البته می توانیم این دایرکتوری را در هرجای فایل سیستم خود ایجاد کنیم با این شرط که زمان اجرا باید دایرکتوری را به دایرکتوری خودمون تغییر بدھیم

حال cmd را باز میکنیم و به دایرکتوری که فایل زیپ شده را در آن extract کرده ایم می رویم و وارد bin شده و فایل mongod.exe را اجرا می کنیم

\$ bin\mongod.exe

اگر دایرکتوری ما دایرکتوری پیش فرض نبود در اینجا تغییرات را وارد می کنیم

```
$ bin\mongod.exe --dbpath C:\Documents and Settings\Username\My Documents\db
```

POSIX (Linux, Mac OS X, and Solaris) Install

برای نصب در این پلتفرم ها باید فایل زیپ شده را از سایت مورد نظر دانلود کنیم سپس به طریق زیر مراحل را دنبال می کنیم

ابتدا باید دایرکتوری لازم برای فایل های دیتا را بسازیم به صورت پیش فرض این فایل را در قسمت \data\db ایجاد می کنیم. البته می توانیم این دایرکتوری را در هرجای فایل سیستم خود ایجاد کنیم با این شرط که زمان اجرا باید دایرکتوری را به دایرکتوری خودمون تغییر بدهیم

```
$ mkdir -p /data/db  
$ chown -R $USER:$USER /data/db
```

برای باز کردن فایل های tar.gz مثل زیر عمل می کنیم

```
$ tar zxf mongodb-linux-i686-1.6.0.tar.gz  
$ cd mongodb-linux-i686-1.6.0
```

دستور mkdir دایرکتوری را در صورت نبود با تمام پدرهایش می سارد برای مثال اگر دایرکتوری \data\db و سپس دایرکتوری \data\ ایجاد می کند

این امکان را می دهد که بتوانیم اجازه نوشتن در فایل را به یک کاربر خاص بدھیم یا می توانیم یک فolder را در home خود ایجاد کنیم و به mongoDB اختصاص دهیم

حال برای شروع به دایرکتوری که فایل زیپ شده را در آن باز کرده ایم می رویم و دستور زیر را ایجاد می کنیم

```
$ bin/mongod
```

که زمانی که از دایرکتوری متفاوت برای دایرکتوری داده استفاده می کنیم دایرکتوری را در اینجا تغییر می دهیم

```
$ bin/mongod --dbpath ~/db
```


در حالت عادی فرض ما بر این است که ما mongod را بر دوی سرور خود و در پورت پیش فرض نصب کرده ایم

اما در صورتی که مانند حالت بالا نباشد ابتدا به سرور و پورت مربوطه وصل می شویم

```
$ bin/mongo staging.example.com:20000
```

به صورت پیش فرض ابتدا به دیتابیس test وصل می شویم در صورت اتصال به دیتابیس

دیگر از دستور زیر استفاده می کنیم

```
$ bin/mongo localhost:27017/admin
```

دستور بالا به سرور localhost بروی پورت 27017 و دیتابیس admin متصل می شود. همچنین می توانیم به shell بدون اتصال به هیچ پایگاه داده ای متصل شویم از دستور زیر استفاده می کنیم

```
$ bin/mongo --nodb
```

```
MongoDB shell version: 1.5.3
```

```
type "help" for help
```

```
>
```

به یاد داشته باشید که db تنها databaseConnection نیست و ما می توانیم connection های متفاوتی به محیط های متفاوتی که سرور در آنها قرار دارد داشته باشیم.

برای مثال با استفاده از sharding می توانیم چندین connection داشته باشیم

```
> mongos = connect("localhost:27017")
```

```
connecting to: localhost:27017
```

```
localhost:27017
```

```
> shard0 = connect("localhost:30000")
```

```
connecting to: localhost:30000
```

```
localhost:30000
```

```
> shard1 = connect("localhost:30001")
```

```
connecting to: localhost:30001
```

```
localhost:30001
```

بنابراین ما می توانیم از mongos و shard0 و shard1 به عنوان متغیرهای db استفاده کنیم

Shell Utilities

با استفاده از **shell** می توانیم به چندین سرور متصل شویم

```
> shard_db = connect("shard.example.com:27017/mydb")
```

connecting to shard.example.com:27017/mydb

mydb

>

همچنین می توانیم دستورات مربوط به **shell** را اجرا کنیم

```
> runProgram("echo", "Hello", "world")
```

shell: started mongo program echo Hello world

0

```
> sh6487| Hello world
```

و بسیاری از کاربرد های جالب **shell** وجود دارد که باید به **manual** آن مراجعه کنید

buildInfo

{"**buildInfo**" : 1}

دستور که توسط ادمین اجرا می شود و اطلاعاتی در مورد **mongoDB** و شماره **۱** نسخه
ی سرور و سیستم عامل میزبان می دهد

collStats

{"**collStats**" : *collection*}

اطلاعاتی در مورد مجموعه ها سایز داده ها و فضای ذخیره سازی و سایز ایندکس ها می
دهد

Distinct

{"**distinct**" : *collection*, "key": *key*, "query": *query*}

ارز شهای متقاوت کلید های یافت شده در پرس و جوی جاری را می دهد

Drop

{"**drop**" : *collection*}

همه **۱** اطلاعات درون یک مجموعه را حذف می کند

dropDatabase

{"**dropDatabase**" : 1}

همه‌ی داده‌ها را از دیتابیس جاری حذف می‌کند

dropIndexes

{ "dropIndexes" : *collection*, "index" : *name* }

همه‌ی ایندکس‌ها با نام *name* را از مجموعه حذف می‌کند در صورتی که نام "*" باشد
همه‌ی ایندکس‌ها را حذف می‌کند

getLastError

{"getLastError" : 1}

خطاهای سایر وضعیت‌های ایجاد شده تحت آخرین عملیات را نمایش می‌دهد

```
> db.count.update({x : 1}, {$inc : {x : 1}}, false, true)
```

```
> db.runCommand({getLastError : 1})
```

```
{
```

```
  "err" : null,
```

```
  "updatedExisting" : true,
```

```
  "n" : 5,
```

```
  "ok" : true
```

```
}
```

دستور بالا تعداد اسنادی را که تحت تاثیر آپدیت قرار گرفته اند را نمایش می‌دهد

isMaster

{"isMaster" : 1}

سرور را چک می‌کند تا ببیند که master است یا slave

listCommands

{"listCommands" : 1}

لیست دستورات موجود بر روی سرور جاری را همراه با توضیحاتی در مورد آن را نمایش می‌دهد

listDatabases

{"listDatabases" : 1}

دستوری که توسط ادمین اجرا می شود و لسیت دیتابیس ها را به ما می دهد

Ping

{"ping" : 1}

وجود داشتن سروری را چک می کند این دستور به سرعت نتیجه را برمی گرداند حتی اگر سرور قفل شده باشد

renameCollection

{"renameCollection" : a, "to" : b}

مجموعه‌ی a را به b تغییر نام می دهد و باید هردو دارای نام کامل باشند برای مثال به مجموعه‌ی foo در دیتابیس bar اشاره دارد

repairDatabase

{"repairDatabase" : 1}

پایگاه داده‌ی جاری را تعمیر و فشرده می کند که ممکن است یک دستور با مدت زمان اجرای طولانی باشد

serverStatus

{"serverStatus" : 1}

آمار های اجرایی برای سرور جاری را می دهد

ضمیمه‌ی ۳

Wire Protocol

درایورهای که به سرور MongoDB دستیابی دارند از یک پروتکل سیمی TCP/IP استفاده می نمایند که به صورت اساسی شامل یک پوشش ضخیم دور داده های BSON است. برای مثال برای یک دستور `insert` نیاز به 20 بایت هدر دیتا و نام مجموعه و لیست اسناد BSON برای ورود به مجموعه مورد نظر داریم.

Data Files

علاوه بر وجود دیتا دایرکتوری که بصورت پیش فرض در `data/db` موجود است. فایل های جداگانه دیگری برای هر پایگاه داده وجود دارد هر دیتابیس شامل یک فایل `.ns`. و چند فایل دیتا است که به طور یکنواخت تعداد آن ها در حال گسترش است.

بنابراین دیتابیس `foo` حاوی یک غایل بنام `foo.ns` و فایل های `foo.0` و `foo.1` و `foo.2` وغیره می باشد.

اندازه ی فایل های داده برای یک پایگاه داده بدین صورت است که هر فایل دو برابر می شود تا به اندازه ی ماکریم 2 گیگ باشد خود برسد.

این رفتار باعث می شود که در ذخیره سازی دیتابیس های کوچک مشکل به هدر رفتن فضاهای روی دیسک و فضاهای زاید را نداشته باشیم و دیتابیس های بزرگ در مکان های نزدیک هم ذخیره شوند.

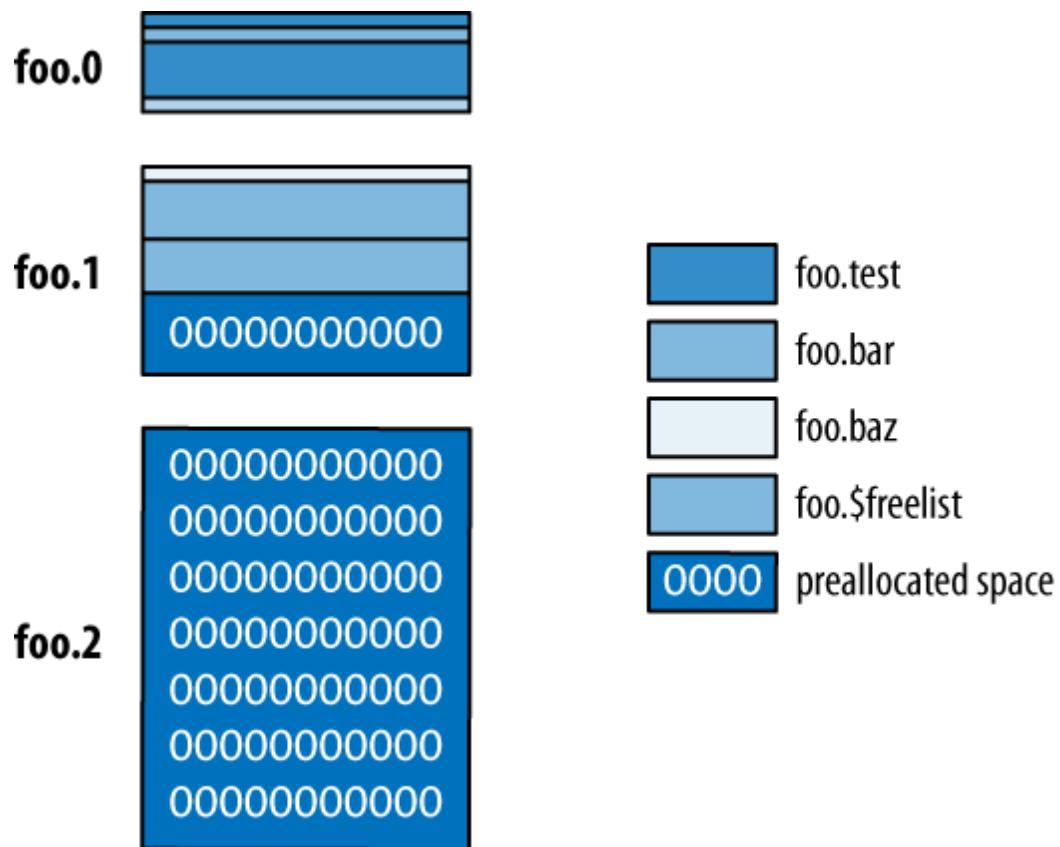
MongoDB هم چنین دیتا فایل های را از قبل به دیتابیس ها اختصاص می دهد که این کار باعث کارایی بهتر سیستم می شود که برای غیرفعال کردن این قابلیت کافی است دستور --noprealloc را اجرا کنیم

اختصاص دادن در پشت زمینه ی MongoDB و زمانی که فایلی پر شود صورت می گیرد. این بدان معنی است که سرور MongoDB دیتا فایل های اضافی و خالی را برای هر دیتابیس نگهداری می کند و از استفاده شدن آنها برای تخصیص دادن فضا جلوگیری می کند

Namespaces and Extents

در دیتا فایل ها هر دیتابیس در قالب یک namespace سازماندهی می شود. اسنادی که به یک مجموعه متعلق دارد دارای فضای نام مخصوص به خودش را دارد اطلاعات مربوط به هر فضای نام در روی دیسک در section های از دیتا فایل ذخیره می شود که extent نام دارد

در شکل زیر در دیتابیس foo سه دیتا فایل وجود دارد که هر یه از قبل اختصاص داده شده اند ولی خالی می باشند. دو تای اول از دیتا فایل ها به extents هایی که به چندین فضای نام تعلق دارند تقسیم شده اند

چند نکته‌ی جالب در مورد شکل بالا وجود دارد:

هر فضای نام می‌تواند دارای extents هایی از نوع متفاوت باشد که ازوماً در روی دیسک به صورت پیوسته قرار ندارد

همچنین نشان می‌دهد که \$freelist فضای نامی است که track های extents هایی که به مدت زمان زیادی استفاده نشده را نگه می‌دارد

زمانی که به یک فضای نام extents تازه‌ای اختصاص داده می‌شود ابتدا freelist را برای پیدا کردن یک فضای مناسب با extents را جستجو می‌کند

مراجع:

wowebook_Oreilly.MongoDB
.The.Definitive.Guide.Sep.20

10 –

Kyle Banker — MongoDB in
Action — 2011

MongoDB-Manual

